

ప్రిన్స్ క్రొపాట్కిన్

విప్లవసందేశం

ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్

C_I

04/06/2018

విప్లవ సందేశము

ప్రిన్స్ క్రొపాట్కిన్

ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్

ఎమ్ హెచ్ భవన్, ప్లాట్ నెం. 21/1, అజామాబాద్, ఆర్టిసి కళ్యాణమండపం దగ్గర

హైదరాబాద్-20. ఫోన్ : 27660013

మహాధర జగన్మోహనరావు

అనుసరణ
మహాధర జగన్మోహనరావు

ప్రచురణ సంఖ్య : 1125

విశ్వ సాహిత్య మూలము, రాజమండ్రి, మొదటి ముద్రణ : 1936

నాల్గవ ముద్రణ : 1951

ప్రజాశక్తి ప్రథమ ముద్రణ: ఏప్రిల్ 2010

వెల: రు. 20/-

టైటిల్: కారంకి శ్రీరాం

ప్రతులకు

ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్

1-1-187/1/2, చిక్కడపల్లి, హైదరాబాద్-20. ఫోన్: 27608107

బ్రాంచ్లు

హైదరాబాద్, విజయవాడ, విశాఖపట్నం, తిరుపతి, ఖమ్మం,

హన్మకొండ, నల్గొండ, గుంటూరు

ముద్రణ

ప్రజాశక్తి డైరీ ప్రింటింగ్ ప్రెస్, హైదరాబాద్

విషయసూచిక

ఒక విశిష్ట సందేశం	5
1. క్రొపాట్కిన్ జీవితము	7
2. విప్లవ సందేశం	13
3. వైద్యుడా! విను	15
4. యువ న్యాయవాదులారా!	22
5. ఇంజనీరింగు విద్యార్థీ!	25
6. బడిపంతులు	27
7. ఇక కళోపాసకులకు	29
8. మనం ఏమి చేయాలో వినండి	35
9. మన కర్తవ్యం యేమిటి?	42

2

ఒక విశిష్ట సందేశం

సమాజాన్ని వరిశీలించేప్పుడు అన్నిటికన్నా ప్రధానంగా వరిగణనలోకి తీసుకోవలసిన అంశం సమానతా సూత్రం. ఆర్థిక సాంస్కృతిక సమానత్వం లేని సమాజాలలో ఎన్ని ధర్మ సూత్రాలు చెప్పినా దండగే. కాని ఈ పరమ సత్యం తెలిసినా అప్పటికి ఇప్పటికీ కూడా మన సమాజంలో చాలా మంది పెద్ద మనుషులూ మహా మేధావులూ జ్ఞాన సంపన్నులూ ఆధ్యాత్మిక కోవిదులూ కూడా అదే పని చేస్తుంటారు. ఆర్థికమే కీలకం కాదని నీతులు కూడా చెబుతుంటారు. నిజానికి ఇవన్నీ ఇప్పుడున్న సమాజాన్ని యధాతథంగా కాపాడ్డానికే ఉద్దేశించబడ్డాయి. ఇప్పుడు ప్రపంచీకరణ నేపథ్యంలో ప్రైవేటీకరణ పూర్వరంగంలో ఇది మరింతగా సాక్షాత్కరిస్తున్న వైపరీత్యం. ప్రిన్స్ అలెగ్జాండర్ క్రోపాట్కిన్ ఇప్పటికి నూటయాభై ఏళ్ల కిందటే రాసిన ఈ చిన్న పుస్తకం అందుకు పూర్తి భిన్నమైన గొప్ప రచన. చాలా చిన్నదిగా వున్నా వర్గ సమాజ సారాన్ని వివిధ కోణాల నుంచి విప్పి చెప్పిన విప్లవాత్మక విశ్లేషణ. అసమానతలను అర్థం చేసుకోకుండా సమాజానికి ఏదో చేసేస్తామని వూరేగే వారు ఎంత ప్రతిభావంతులైనా నిపుణులైనా వాస్తవంలో ఒరిగేది పూజ్యమని వున్న చోట లేనిచోట కూడా వారి శ్రమ వృధాయేనని ఈ రచనలో క్రోపాట్కిన్ శక్తివంతంగా చాటిచెప్పారు. వృత్తి వుద్యోగాలు ఎంపిక చేసుకునే ప్రతి యువకుడికి లేదా వివిధ వృత్తులద్వారా సేవ చేయాలనుకునే ప్రతివారికి మూల సూత్రం ఏమిటో ఎరుక పరిచే జ్ఞాన కళిక ఇది.

భగత్ సింగ్ వంటి వారిని ఉత్తేజపర్చిన ఈ పుస్తకానికి అరవై ఏళ్ల కిందట మహీధర సోదరులు చేసిన అనువాదం పుస్తకం అప్పట్లోనే గొప్ప ఆదరణ పొందింది. దీన్ని చదివిన శ్రీశ్రీ మహా ప్రస్థానం రచనలో ఆ ప్రభావం కనపర్చారు. ఇంతకూ ఈ రచయిత క్రోపాట్కిన్ అరాచకవాది. శ్రీశ్రీ ఆ విషయం కూడా ఆత్మకథలో రాసుకున్నాడు. రాజకీయంగా

అరాచకవాది అయినప్పటికీ క్రోపాట్కిన్ సామాజిక ఉద్యమాలలోనూ పోరాటాలలోనూ ముందే వున్నారు. అక్టోబర్ విప్లవాన్ని కూడా కళ్లారా చూశారు. కమ్యూనిస్టులతో కలసి పనిచేయకపోయినా వ్యతిరేకంగా వ్యవహరించకుండా దూరంగా వుండిపోయారు. ఆయన రచనలు నెట్లో వివరంగా లభిస్తున్నాయి. ఈ పుస్తకం ప్రతి కూడా వాటిలో వుంది. అయితే తొలిసారి మహీధర సోదరులు దీన్ని తెలుగులో వెలుగులోకి తెచ్చారు గనక భాషలో కొన్ని సమస్యలున్నా వారి గౌరవార్థం గతంలో వెలువడిన స్వేచ్ఛానువాదాన్నే పునర్ముద్రిస్తున్నాం.

- ప్రజాశక్తి బుక్ హౌస్

క్రొపాట్కిన్ జీవితం

ప్రిన్స్ పీటర్ అలెగ్జీవిచ్ క్రొపాట్కిన్ 1842 డిసెంబరు 9వ తేదీన మాస్కో నగరంలో, 'రూరిక్' అనే సుప్రసిద్ధ జమిందారీ కుటుంబంలో జన్మించాడు. ఆ రోజుల్లో రష్యా దేశం, నిరంకుశ చక్రవర్తి మొదటి నికోలస్ యొక్క దుష్పురిపాలన క్రింద నలిగిపోతుంది.

దేశంలోని భూమి, అడవులు అన్నీ కూడా కొద్ది వందలమంది జమిందార్ల ఆధీనంలో వుండేవి. అత్యధిక సంఖ్యాకులగు ప్రజలు రైతులు గానూ, దాసులుగానూ, కూలీలుగానూ వుండి, జమిందారుల అత్యాచారాలతో నలిగి నాశనమై పోతుండేవాళ్లు. వాళ్ళల్లో దారిద్ర్యము, అజ్ఞానం, రోగాలు వ్యాపించి, ప్రజా జీవితాన్ని గాఢాంధకార మయం చేశాయి. వాళ్ళకు యెలాంటి పౌరసత్వ హక్కులూ లేవు. మూఢ విశ్వాసాల్లో మునిగి మతాధికారుల దోపిడీకి గురవుతుండేవాళ్ళు.

జమిందారీ కుటుంబాల్లోని యువకులు చదువుకొని పెద్ద ఉద్యోగులుగానూ, సైన్యాధికారులుగానూ వచ్చి, నిరంకుశ విధానానికి ఆలంబంగా వుంటూ, ప్రజలపై తమ దౌర్జన్యాన్ని నిరాటంకంగా కొనసాగించుతూ వుండేవారు. అలాంటి జమిందారీ కుటుంబాల్లో బహు సుప్రసిద్ధమైన దానిలో పుట్టిన క్రొపాట్కిన్ కు జమిందార్లు చేసే అత్యాచారాలు, దౌష్ట్యాలు, దోపిడీ, వాళ్ళు గడిపే అవినీతికరమైన సోమరిజీవితం, వాళ్ళ ఆడంబరం, మొదలైన అలవాట్లను తెలుసుకోడానికి, రైతులు, దాసులు, సేవకులు, ఇతర బీద ప్రజలు భరించే అవమానాలు, దారుణ శిక్షలు, దౌర్జన్యాలు, అత్యాచారాలు, అమానుష కృత్యాలు, స్వయంగా గమనించడానికిన్నీ వీలు కలిగింది. మానవులలోని ఈ రెండు వర్గాల జీవిత విధానాలూ క్రొపాట్కిన్ లో గొప్ప జిజ్ఞాసా దృష్టిని కలిగించి, పీడిత ప్రజాసామాన్యానికై ప్రాణాల్ని కూడా త్యజప్రాయాలుగా పరిగణించేటట్లు చేసింది.

చిన్నతనంలోని ఒక్క సంఘటన మాత్రం అతడెప్పుడూ మరిచిపోలేదు. క్రొపాట్కిన్ యెనిమిదేండ్లవాడై వున్నప్పుడు ఒక రోజున అతని తండ్రి కోపోద్దీపితుడై ఇంట్లోని బానిసలపై మండిపడటం ప్రారంభించాడు. అతని కోపమంతా 'మాకర్' అనే బానిస మీదికి తిరిగింది. 'వీణ్ణి నూరు దెబ్బలు కొట్ట' మని చీటి వ్రాసి, మాకర్ చేతికిచ్చి పోలీసు స్టేషన్ కు పంపించాడు. ఇదంతా చూస్తున్న క్రొపాట్కి జరుగుతున్న విషయాన్ని గ్రహించాడు. అతని మనస్సు లజ్జా భయాలతో నిండిపోయింది. తండ్రి చేసిన పనికి, లజ్జా మాకర్ అమానుషంగా శిక్షింపబడుతున్నాడని భయం. చేసేదేమీలేక, కండ్లనీరు గ్రక్కుకుంటూ, మాకర్ నివసించే చీకటి కొట్టులోకి వెళ్లి, అతని రాకకై నిరీక్షిస్తూ కూర్చున్నాడు. మధ్యాహ్నం తిరిగి పోయేటప్పటికి మాకర్ తిరిగివచ్చి ఆ చీకటికొట్టులో ప్రవేశించాడు. అతని రెండు చేతులూ రక్తాలు కారుతూ కండలు వ్రేలాడుతున్నాయి. శరీరమంతా కవికిపోయి వుంది. కళ్ళు చింతనిప్పుల్లా వున్నాయి. గడగడా వణకుతూ గదిలోకి ప్రవేశించడం తడవుగా క్రొపాట్కి అతణ్ణి సమీపించి చెయ్యి పట్టుకొని ముద్దుపెట్టుకోబోయేడు. మాకర్ చెయ్యి విదిలించుకొని రోషంతో 'నన్నొదిలిపెట్టు. ఒంటరిగా కూచుని యేడవడానికైనా అడ్డురాకు. పెద్దవాడవైతే నీ తండ్రి చేసిన పని నువ్వు చేస్తావు' అన్నాడు. క్రొపాట్కిన్ క్రుంగిపోయేడు. 'మాకర్ : క్షమించు. నేనెప్పుడూ అలా ప్రవర్తించను. నా కోసం మా తండ్రిని క్షమించవూ?' అంటూ గద్గదికతతో మాకర్ చేతులు ముద్దెట్టుకున్నాడు.

ఇతడు పదిహేనో యేటనే పీటర్స్ బర్గ్ లోని యింపీరియల్ కోర్టు చక్రవర్తి పరివారంలో చేరాడు. ధనవంతులయెడల యేవగింపు ఇక్కడే ఇతడిలో కలిగింది. 1862లో కోసక్ రెజిమెంట్లతో సైబీరియాకు వెళ్ళి భూగోళ శాస్త్ర పరిశోధనలు చేశాడు. 1871లో ఫిన్ లాండ్, స్వీడన్ దేశాల్లో గ్లేషియల్ - డిపోజిట్లను కనిపెట్టి భూగోళ శాస్త్రానికి వన్నెతెచ్చాడు. 1872లో స్విట్జర్లాండు వెళ్ళాడు.

ఈలోగా రష్యాలో మొదటి నికలస్ చక్రవర్తి చనిపోయి రెండో అలగ్జాండర్ సింహాసనం యెక్కేడు. దాసత్వ పద్ధతిని తొలగించాలనే తీవ్రాందోళనకు ఫలితంగా (పెట్టుబడిదారీ విధానం అప్పుడే బయలుదేరి వృద్ధిపొందుతూంది. ఈ దాసత్వ విధానం పెట్టుబడిదారీ సమాజాభివృద్ధికి భంగకరం అవడం చేత పెట్టుబడిదార్లు కూడా దాసత్వ పద్ధతి తొలగించాలనే ఆందోళనకు ప్రోత్సాహం కలిగించేది). దాసత్వ పద్ధతి తొలగించబడింది. కొద్ది సంస్కరణలు ఇవ్వబడినాయి. సంస్కరణలకు వ్యతిరేకంగా జమిందార్లు పెద్ద ఆందోళన లేవదీయడంతో వాళ్ళ ఒత్తిడికి లొంగిపోయి జారు చక్రవర్తి అధికారాన్నంతనూ ట్రిపోవ్, షువలోఫ్ ల చేతుల్లో పెట్టేడు. పోలీసుల నిరంకుశ పరిపాలన ప్రారంభించింది. వేల కొలది యువతీ యువకులు ఉరితీయబడ్డారు. లక్షల కొద్దీ మంది సైబీరియాకు ప్రవాసం పంపబడ్డారు. మరెందరో జైళ్ళలో రాతిగోడలమధ్య క్రుంగిపోతున్నారు. కాని యెంతకీ అణగని మహా విప్లవ శక్తితో రష్యా కంపించిపోతుంది. స్వేచ్ఛా స్వాతంత్ర్యాన్ని ప్రబోధించే విప్లవ వాఙ్మయం దేశమంతటా మూలమూలాలకు వ్యాపించింది. ప్రజల్లో విప్లవ చైతన్యం కలిగింది. దీని కంతకీ నాయకుడు 'బొరోడిన్'.

అతని కోసం ప్రభుత్వ గూఢచారి దళం రష్యా అంతా గాలించేస్తుంది. 'చకాస్కీ' 'స్టెప్పియాక్' లిద్దరూ ఇతని ముఖ్య సహాయులని ప్రభుత్వం అంచనా వేసి, వీళ్ళు ముగ్గుర్ని పట్టుకుంటే విప్లవాగ్నిని ఆర్పివేయగలమని ప్రగల్భాలు సాగించింది. బొరోడిన్ తరచుగా నేత పనివాళ్ళతోనే పనిచేస్తూంటాడని అందరూ అనుకునేవాళ్ళు. అమాయకులైన కార్మికుల్ని యెందర్నో పట్టుకుని నిర్బంధించి దారుణ హింసల పాల్జేసినా, బొరోడిన్ జూడ ప్రభుత్వం పట్టుకోలేకపోయింది.

కాలం గడిచిపోయింది. 1874 సంవత్సర వసంత కాలంలో ఒకనాటి సాయంకాలం పీటర్స్ బర్గ్ లోని 'ఇంపీరియల్ జాగ్రఫికల్ సొసైటీ' భవనంలో పెద్ద సభ జరుగుతూంది. రష్యాలోని శాస్త్రజ్ఞులంతా అక్కడే వున్నారు. ప్రిన్స్ క్రొపాట్కి యీ సొసైటీ కార్యదర్శి. ఫిన్ లాండ్ లో భూగర్భ పరిశోధన చేసిన ఫలితాన్ని ఆ రోజున సభలో ఉపన్యాసం ఇస్తాడు. రష్యాలో జల ప్రళయకాల నిర్ణయాన్ని గురించి అనేక నూతన విషయాల్ని పరిశోధనవల్ల వెల్లడి అయ్యేవి. ఎక్కడ చూసినా ఇతని అద్భుత ప్రతిభను పొగడేవాళ్ళే. గణితశాస్త్రంలో నిధి : భూగర్భ శాస్త్రంలో నూతన విషయాలే కనిపెట్టేడు. చిత్రకళ, గానం వీటిల్లో కూడా ఇతనికి ప్రవేశం వుంది. కవి, పదేళ్ళ ప్రాయాన్నే నవలలు రచించేడు, వేదాంత శాస్త్రంలో దిగ్గంతి : ఇరవై భాషల్లో మంచి పాండిత్యం వుంది. ఏడు భాషల్లో మంచినీళ్ళ ప్రాయంగా మాట్లాడతాడు. చిన్న వయసులోనే రష్యాకంతకూ శిరోభూషణం అనిపించుకున్నాడు. సైన్యంలో నిర్బంధంగా ప్రవేశించవలసి వచ్చినప్పుడు చేరి సైబీరియా వెళ్ళాడు. అక్కడ యెన్నో సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టాడు. ప్రభుత్వ విధానంలోనూ సైన్యంలోనూ సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టడంవల్ల లాభం లేదని గ్రహించాడు. కష్టనిష్టురాల కోర్చి పర్వతాలమీదుగా నదుల మీదుగా సుదీర్ఘ ప్రయాణాలు చేసి చేసి అనేక నూతన విషయాల్ని పరిశోధించాడు. ఆసియా ఖండాన్ని గురించి, దాని భూగోళాన్ని గురించి అంత వరకూ వున్న అభిప్రాయాన్ని తుడిచిపెట్టే నూతన విషయాల్ని బైటపెట్టి 'హంబోల్ట్' వగైరాల సిద్ధాంతాలు తప్పని రుజువుపరిచాడు.

ఇన్ని అద్భుత కార్యాల్ని పిన్న వయస్సులోనే నిర్వహించిన క్రొపాట్కిన్, ఆనాటి సాయంకాలపు సభలో ఉపన్యసించి సభ్యుల మెప్పుల నందుకున్నాడు. రష్యన్ భూగర్భ శాస్త్రవేత్తల్లో అగ్రగణ్యుడైన 'బార్బట్ డీ మార్నే' ఇతని అద్భుత ప్రతిభను కొనియాడుతూ దీర్ఘపన్యాసం ఇచ్చేడు. భౌతిక భూగోళ శాఖలకు క్రొపాట్కిన్ అధ్యక్షుడుగా యెన్నుకోబడిన తర్వాత నాటి సభ ముగిసింది.

క్రొపాట్కిన్ బండి మీద బయలుదేరి ఇంటికి పోతున్నాడు. కొంత దూరం పోయేటప్పటికి ఇంకో బండి మహావేగంగా యెదురొస్తుంది. దాంట్లోంచి హఠాత్తుగా నేతపని వాడొకడు తలపైకి పెట్టి ప్రేమ పూర్వకంగా కామ్రేడ్ బొరోడిన్! అని పిలిచాడు. ప్రిన్స్ క్రొపాట్కిన్ కాదు కామ్రేడ్ బొరోడిన్ బండి ఆపించాడు. నేత పనివాడి బండి ఆగి అతడూ దిగివచ్చేడు. వాడి వెనకనే ఒక గూఢచారి దిగివస్తూనే -

'మిస్టర్ బొరోడిన్, ప్రిన్స్ క్రొపాట్కిన్, నిన్ను అరెస్టు చేస్తున్నాను' అన్నాడు. చుట్టుపక్కల నుంచి పోలీసు పటాలం, నేలయినట్లు వచ్చి పడింది. ప్రతిఘటించడం

వ్యర్థమని తెలుసుకొని బొరోడిన్ లొంగిపోయాడు. అతన్ని బండి మీద యెక్కించి గూఢచారి, విశ్వాస ఘాతకుడూ మరో బండి మీద పోయేరు.

విచారణ చేయకుండానే క్రొపాట్కిన్ ను జైలుకు పంపారు. ఘోరహింసలకు పేరుపడిన 'పీటర్ అండ్ పాల్' దుర్గంలోనే అతణ్ణి వుంచేరు. రష్యాలోని దేశభక్తులు, స్వార్థ త్యాగులు, స్వాతంత్ర్యోపాసకులు, మానవోత్తములు - వీళ్లందరి నిర్బంధ జీవితాల చరిత్రే యీ జైలు చరిత్ర. ఈ జైలులోని రాతి కొట్లలో ఎందరో దేశభక్తులు రాజకీయ దురంధరులు తమ ఉజ్జ్వల జీవితాన్ని చాలించారు. మరెందరో పిచ్చివాళ్ళయిపోయేరు. చాలా మంది భయంకర వ్యాధి పీడితులై, కృశించి మరణించారు. మహా మేధావులూ, ఉత్తమ మానవులూ, తోటి మానవుల కష్టాల్ని తొలగించ పూనుకొన్న విశాల హృదయాలూ అని తెలిసి కూడా తమ వర్గం యొక్క లాభాలకై వాళ్ళందర్నీ బలిచేయడానికి ఈ ప్రభుత్వాలు వెనుకంజ వేయవు!

రెండు సంవత్సరాలు గడచినా క్రొపాట్కిన్ ను విచారణ చేసే రోజు రాలేదు. విచారణ చేయడానికి నేరమేదైనా వుంటేనా? ఈ రెండు సంవత్సరాలూ క్రొపాట్కిన్ మానవ స్వరమే వినలేదు. పక్కకొట్లలో వున్న నిర్బంధితులతో కొన్ని సంకేతాలేర్పరచుకొని ఉత్తర ప్రత్యుత్తరాలు నడుపుతూండేవాడు. శరీర పరిశ్రమకై తన కొట్టులోనే ఇటూ అటూ వెయ్యిసార్లు పచారు చేసేవాడట. కూర్చునే ముక్కాలిపీటతో డ్రీల్లు చేస్తుండేవాడు. ఇతని అన్నగారు ప్రిన్స్ అలెగ్జాండర్ భగీరథ ప్రయత్నాలవల్ల రాత పరికరాలు లభించేయి. వాటి సహాయం వల్లనే 'హిమయుగాన్ని' గూర్చి తన అమూల్య సిద్ధాంతాన్ని పూర్తి చేసి లోకానికిచ్చేడు. క్రొపాట్కిన్ సంగీత ప్రియుడే. కాని పాడుకోడానికి అనుమతి దొరకలేదు. క్రమంగా పాటల్లో అభిలాషే తగ్గిపోయి, తన స్వరమే ఎట్లా వుంటుందో మరచిపోయాడు. తర్వాత లోకానికి అతడి పాట వినబడనే లేదు!

మూడోయేట జైల్లో అతనికి జబ్బుచేసింది. అతణ్ణి మిలిటరీ జైలు హాస్పిటల్ కు తీసుకుపోయారు. కొంత స్వస్థత కలిగిన తర్వాత జైలు చుట్టూ వున్న పువ్వుల తోటలో తిరగడానికి ఎట్టకేలకు అనుజ్ఞ ఇచ్చింది ప్రభుత్వం. ఆ సమయంలో కూడా అతని చుట్టూ సాయుధులై పోలీసులు పహారా కాస్తునే వుండాలి.

ఎలాగైనా తప్పించుకు పారిపోవాలని క్రొపాట్కిన్ ప్రయత్నాలు సాగించేడు. అతడో ఉపాయాన్నాహించి స్నేహితునికి తెలియపరచేడు. ఒకరోజు సాయంకాలం పువ్వుల తోటలోకి షికారుగా వచ్చి క్రొపాట్కిన్ గేటు సమీపంలో ఇటూ అటూ పచారు చేస్తున్నాడు. కట్టెలు తెస్తున్న కూలీల్ని లోపలికి రానివ్వడానికి గేటు తెరిచేవుంచారు. ఇంతలోకే ఓ 'బాటసారి' వచ్చి వార్డరును పిలిచి యేదో బాతాకానీ కొడుతున్నాడు. చల్లటిగాలి సాయంత్రపు టెండలో వింత సుఖాన్నిస్తూ వీచుతోంది. చేరువనే యెక్కడనుంచో ఫిడేలు పాట వినిపిస్తూంది. ఆ సాయంకాల ప్రశాంతత నీ ధ్వని తప్ప వేరేదీ భంగపరచడంలేదు. తానూ సంసిద్ధుడుగా వున్నట్లు తెలియజేయడానికిలా వుంది. క్రొపాట్కిన్ తన టోపీని తీసి చేతుల్లో పట్టుకుని పచారుచేస్తున్నాడు. ఫిడేలు మీది పాట

కూడా అంతకంతకు త్వరిత గతిలో పోతూ పరుగెత్తమని వేగిరపెడుతూందా అనిపిస్తోంది. ఈ తరుణంలోనే మెరుపులా ఒక అశ్వశకటం ఆ దారిని రావడం ఒక ఉరుకున క్రొపాట్కిన్ దానిలో దూరడం రెప్పపాటులో జరిగినాయి. శకటం రాజవీధుల్లో పోయి ఒక పెద్ద హోటల్ ముందర ఆగింది. క్రొపాట్కిన్ హోటల్లో విందారగిస్తూంటే పోలీసులు పీటర్స్ బర్గ్లోని రహస్య ప్రదేశాలూ, సందుగొందులూ అన్నిటినీ గాలించేసేరు. కృత్రిమ 'పాస్ పోర్టు' సహాయంతో క్రొపాట్కిన్ ఫిన్లాండ్కు తప్పించుకుపోయేడు. అక్కడ నుంచి స్వీడన్కు, తర్వాత ఇంగ్లాండుకూ పోయేడు. ఇలాంటి సాహసాలు ఆ రోజుల్లో రష్యన్ విప్లవకారులు తరచు చేస్తూనే వుండేవాళ్లు.

1849 సంవత్సరంలో ఫ్రాన్స్లోని 'లియాన్స్' నగరం చుట్టు పక్కల పారిశ్రామిక కేంద్రాల్లో అనార్కిస్టులు ప్రచారం ప్రారంభించేరు. దానితో క్రొపాట్కిన్కు సంబంధం వుందని కొందరు భ్రమించారు.

1881లో స్విట్జర్లాండు 'లా-రివోల్టీ' అనే పత్రికను క్రొపాట్కిన్ నడిపేడు. ఆ రోజుల్లో గడియారాల పరిశ్రమలో మూల ద్రవ్యంవల్ల ప్రజలు చాలా బాధలు పడ్డారు. కార్మికుల్లో చైతన్యం కలిగించడానికి క్రొపాట్కిన్ బ్రహ్మాండమైన ప్రచారం సాగించేడు. ఎంతో యత్నించి రష్యా ప్రభుత్వం క్రొపాట్కిన్ను స్విట్జర్లాండు నుంచి తరిమివేయించ గలిగింది. అసలు లోకంలో నుంచే తొలగించాలని అనుకుంది. కాని ప్రపంచ విఖ్యాతుడైన ఇతని కొరకు ఆందోళన జరుగుతుందని భయపడి ఊరుకొంది.

1882లో లియాన్స్ నగరం దగ్గర 'మాంటె స్యూ-లెన్' గనుల్లోని కార్మికులు తిరుగుబాటు లేవదీసేరు. వాటిల్లో బాంబులు కూడా ఉపయోగించబడినాయి. ఇవన్నీ రష్యా ప్రభుత్వపు ఏజంట్లే ప్రేరేపించారని వదంతులున్నాయి. సమ్మెల్ని చెడగొట్టడానికి కార్మికులు దౌర్జన్యం చేస్తున్నారనడానికీ ప్రభుత్వపు ఏజంట్లే సమ్మెల్లో కొందరు దుండగళ్ళను ప్రేరేపించి అల్లర్లు చేయించడం, శాంతి రక్షణ పేరు చెప్పి కార్మికుల్ని కాల్చడం, ఘోర శిక్షలు విధించడం మనకూ మామూలే అయిందిప్పుడు. వెంటనే ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం అరవై ఆరుగురిని అరెస్టుచేసి కేసులు పెట్టింది. వీళ్ళందరూ 'అనార్కిస్టు సంఘం'గా వున్నారని వీరి మీద నేరం. ఆ సమయంలో క్రొపాట్కిన్ లండన్లో వున్నాడు. తర్వాత కొద్దిదినాలకే అతడు ఫ్రాన్సు దేశానికి వెళ్ళినప్పుడు ఫ్రెంచి ప్రభుత్వం అతన్ని అరెస్టుచేసి విచారణసల్పి 5 సంవత్సరాల శిక్ష విధించింది. క్రొపాట్కిన్ తన కేసు తానే వాదించుకున్నాడు. రష్యా ప్రభుత్వం ఇక్కడే తన తెలివితక్కువతనం బయటపెట్టుకుంది. ఈ కేసులో పనిచేసి క్రొపాట్కిన్ను శిక్షించడానికి తోడ్పడిన వాళ్ళందరికీ రష్యా ప్రభుత్వం పెద్ద బహుమానాలూ, బిరుదులూ ఇచ్చింది. దానితో యూరోప్ అంతటా సంచలనం బయలుదేరింది. రష్యా ప్రభుత్వానికి తృప్తి కలిగించడానికి క్రొపాట్కిన్ను జైలులో వుంచడం న్యాయమా? పార్లమెంటులో ప్రశ్నల వర్షం కురిపించారు సభ్యులు. చిట్టచివరికి 'కొన్ని రాజకీయ కారణాలవల్ల క్రొపాట్కిన్ను వదలడానికి వీల్లేద'ని ప్రభుత్వం జవాబిచ్చింది.

ప్రజల్లో ఆందోళన పెచ్చుపెరిగింది. ఆఖరుకు క్రొపాట్కిన్ 1886లో వదిలివేయబడ్డాడు. అప్పటికి అతడి శిక్ష మూడేళ్ళు గడిచింది. ఇతని విడుదల కారణంగా మాస్కోలోని ఫ్రెంచి రాయబారిని రష్యన్ ప్రభుత్వం అగౌరవపరచడం వల్ల అతడు రాజీనామా ఇచ్చి స్వదేశానికి వచ్చేశాడు.

జైలులో కూడా క్రొపాట్కిన్ కాలం వృధాచేయక వ్యవసాయ శాస్త్ర పరిశోధనలు సాగించేడు. ఆ కృషి ఫలితమే 'Fields, Factories and workshops' అనే గ్రంథం. అతని పరిశోధనలు వ్యవసాయ శాస్త్రంలో విప్లవాన్ని తెచ్చాయనడంలో సందేహం లేదు.

విడుదలై తర్వాత క్రొపాట్కిన్ ఇంగ్లాండుకు తిరిగి వెళ్ళి, 1917 వరకు అక్కడే వుండిపోయాడు. 1887లో రష్యన్ ఫ్రెంచి జైళ్ళలో అనే గ్రంథాన్ని రచించేడు. అది ముద్రణలో వుండగా ఒకనాటి రాత్రి హఠాత్తుగా ఆ పబ్లిషింగ్ కంపెనీ, పుస్తకాల ప్రతులూ, అన్నీ మాయమై పోయేయి. ఆ పని చేయించిన దెవరో ప్రపంచానికి వెల్లడి అయింది. కాని ఎవరు ఏం చేయగలరు?

ఇతడు మొదట ఇంటర్నేషనల్ లో సభ్యుడు. 1917లో బోల్షివిక్ విప్లవం విజయవంతం అయిన తర్వాత రష్యా చేరాడు. కాని ఆ ప్రభుత్వంలోని 'అధికార కేంద్రీకరణ సిద్ధాంతం' ఇతనికి అష్టంలేక పోవడంచేత రాజకీయాల్లో పాల్గొనకుండా తన జీవిత శేషాన్నంతా యేకాంత వాసంలో గడిపి, 1921 ఫిబ్రవరి 8వ తేదీన మరణించేడు.

'అనార్కిజమ్' అనబడే అరాచకవాదానికి ఇతడే మూలపురుషుడు. అంతర్జాతీయ సంబంధాలులేని సామాజిక వ్యవస్థని స్థాపించాలనీ, విద్యాలయాలు, ఆరోగ్య సంస్థలూ, అవసరంలేవనీ, ఆధునిక రహదారి మార్గాలు తీసేసి అధికార కేంద్రీకరణానికి అవకాశం లేకుండా చేయాలనీ, విదేశ వ్యాపారాలు చేయకూడదనీ, విద్యుచ్ఛక్తి అనవసరమనీ, కడకు వ్యవసాయంలోనైనా యంత్రసాధనాలుపయోగించకుండా వుండాలనీ, అనార్కిస్టుల ముఖ్య సిద్ధాంతాలు, ఇవన్నీ వుంటే 'స్టేటు కాపిటలిజమ్' అవుతుందే గాని 'సోషలిజమ్'కాదని అనార్కిస్టు వాదన. ప్రస్తుత పెట్టుబడిదారీ రాజ్యాంగాన్ని వెంటనే నాశనం చేసి ఒక్కసారిగా రాజ్యాంగ యంత్రరహితమైన మానవ సమాజాన్ని యేర్పాటు చేయాలని వాళ్ళ ఆశయం. ఈ విషయంలోనే అనార్కిస్టులకూ - కమ్యూనిస్టులకూ తూర్పు - పడమరలు.

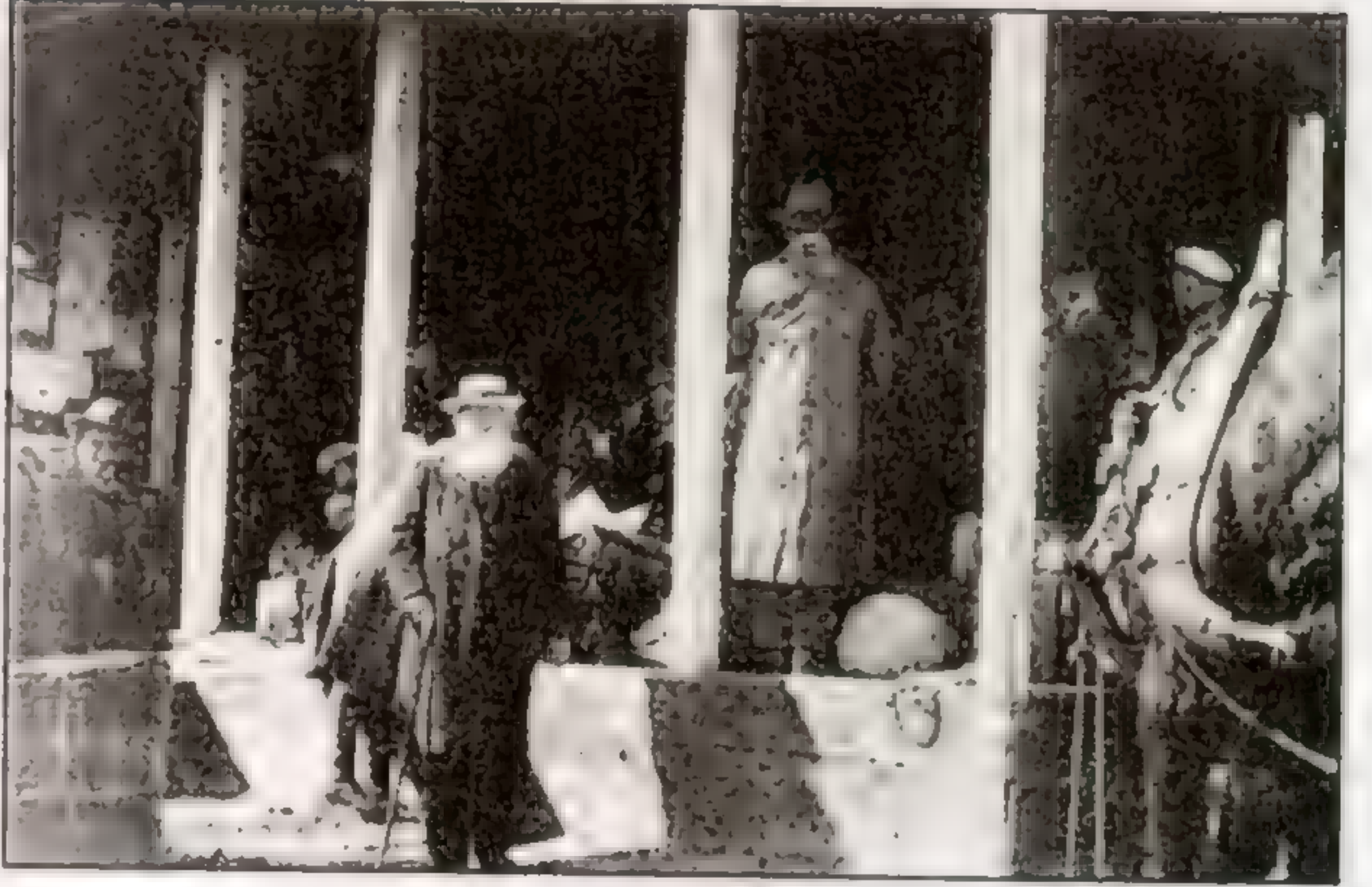
రాజకీయ సిద్ధాంతాల విషయం అట్లావుంచి మానవజాతి నంతనూ విజ్ఞాన పూరిత మొనర్చాలనీ, స్వతంత్రమైనదిగా చేయాలనీ, ఈ రెండు ముఖ్యోద్దేశములు కొరకు తన యావజ్జీవితాన్ని ధారపోసిన ఈ మహాశయుడు చిరస్మరణీయుడే. వాటిని సఫలమొనరించే బాధ్యత ముందు వారి మీద పెట్టి అతడు మరణించేడు. ఈ ఆదర్శాలను పొందడానికి మానవ సంఘాన్ని ముందుకు గొనపోవలసిన బాధ్యత యువకులదే!

- జగన్మోహన్

విప్లవ సందేశం

సోదరులారా!
నేను చెప్పబోయేది
యువకులకు మాత్రమే.
ఈ రచన సంపూర్ణమైన
అర్థాన్ని యువకులు
మాత్రమే గ్రహించ
గలుగు తారు.
శారీరకంగానే గాక
మానసికంగా కూడా
వృద్ధాప్యాన్ని పొందిన
వాళ్ళు శ్రమపడక ఈ కరపత్రాన్ని క్రింద పడేయడం మంచిది.

మీరు జీవితంలోని ముఖ్యమైన సందేహాలలో వున్నారు. ఒకరు ప్రకృతి శాస్త్రాలు, ఇంకొకరు తత్వశాస్త్రాలు, మరొకరు వైద్య శాస్త్రం. ఇంకొకరు తర్కశాస్త్రం. అదీ ఇదీ యేమిటి? అందరూ తలొక విజ్ఞాన శాఖలో ఉత్తీర్ణులై, మానవ సమాజ క్షేమాభివృద్ధులకై పాటుబడుతూ మీ శక్తియుక్తులన్నిటినీ లోక కల్యాణానికై ధారపోయాలనీ కూడా తలుస్తూ వుంటారు. కేవలం ధనార్జనా, కుక్షింభరత్వం. ఇవే మానవ జీవితానికి ఆదర్శాలనీ, సంకుచితమైన వ్యక్తి సుఖమే పరమార్థమనీ తలచే పశుప్రాయులకు నేను చెప్పేదేమీ వుండదు. జీవిత రంగంలో ప్రవేశింపబోతూ వున్న ఈ యౌవనావస్థలో మీ ఆశయాలున్నతాలు, మీ జీవితం ఆశాపూరితం. మీకు యుక్తాయుక్త వివేకజ్ఞానంతో

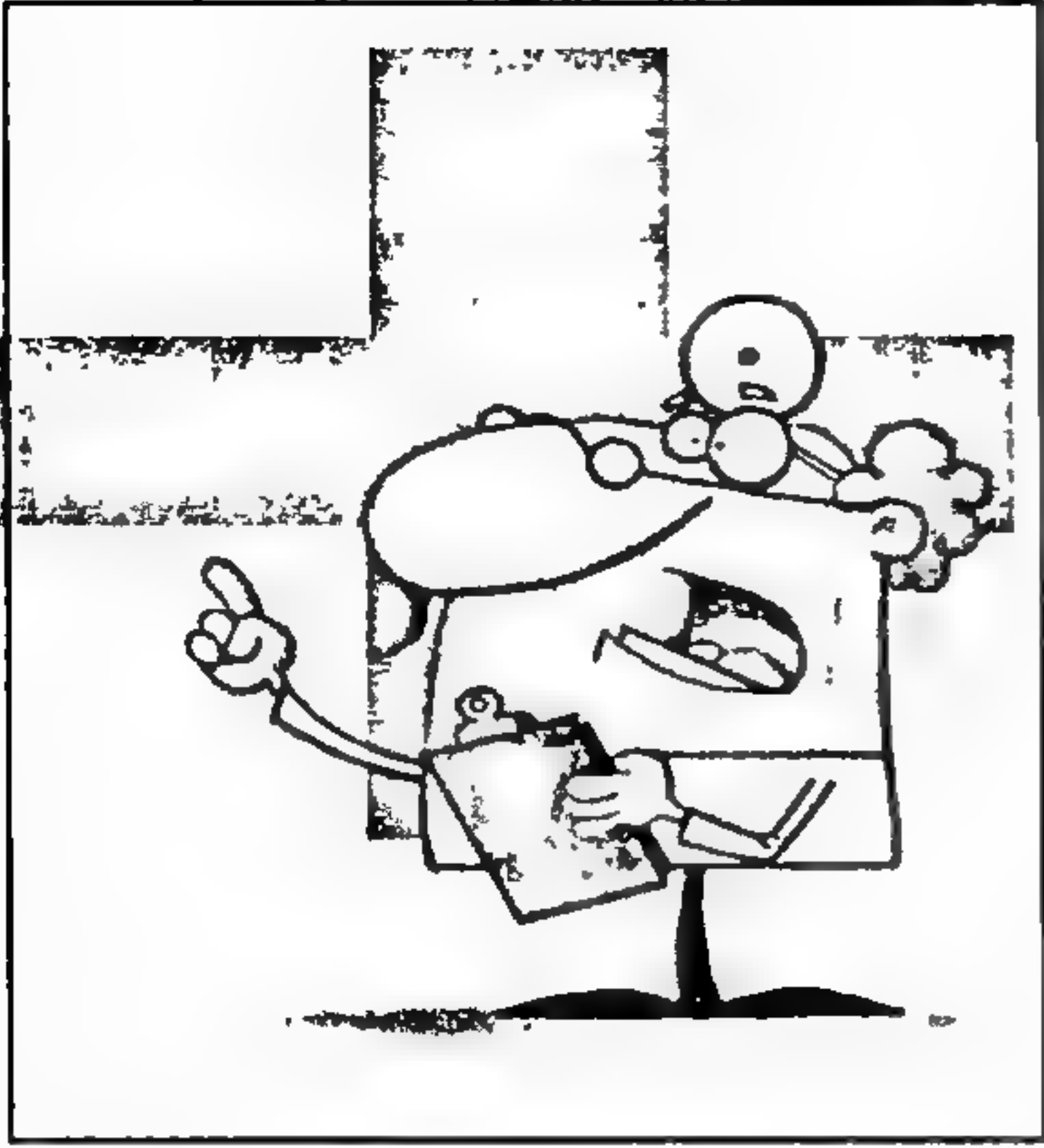

వనిచేయగల వయస్సు వచ్చింది. మీరు త్వరలోనే జీవిత రంగంలో ప్రవేశించబోతున్నారు. అనేక క్లిష్ట సమస్యలు మిమ్మల్ని ఎదుర్కొంటున్నాయి. వాటిని మీరు యెలా విడదీయ గలుగుతారో చూడాల్సి వుంది.

మానవ సమాజాన్ని ప్రస్తుతం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యల్ని అందులోను ముఖ్యంగా ఆర్థిక, సాంఘిక, రాజకీయ సమస్యల్ని పరిష్కరించి మానవ సంఘాన్ని ఒకే ఒక విశ్వమానవ సంఘంగా నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం వీటిపై ఆధారపడే దానిగా చెయ్యాలంటే దానికి తగిన ధైర్యాన్ని మీరు ప్రదర్శించాలి.

ప్రస్తుతం మీకు చెబుతున్నది విద్యగాదు. ఇది సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వ ప్రచారమే అని చెప్పాలి. ఈ విద్య మానవుల్లో సంకుచితత్వాన్నీ, మోసాన్నీ, దోపిడీ మొదలైన దుర్గుణాల్నీ ప్రేరేపించేదిగానే వుంది. మన బాహ్య ప్రవర్తనకీ, హృదయ ప్రబోధాలకీ సామరస్యాన్ని కుదర్చడానికి వీల్లేకుండా వుంది. విశాలభావాలుండి మానవసేవ చేద్దామనుకొనేవాళ్ళకి ఈ సంఘంలో తావు లేకుండా వుంది. ఇన్ని మాట లెందుకు? ప్రస్తుతానికి వద్దాం.

వైద్యుడా! విను

ఓ యువకుడా! నీవు చదువుతూన్నది వైద్య శాస్త్రమా? బాగుంది. వైద్య వృత్తి వల్ల అనేకమందికి సేవ చేయవచ్చు. బీదలకి ఉచితంగా వైద్య సహాయం చేయడానికి వీలుంటుంది. కేవలమూ ధనాకర్షణ మాత్రమే కాక మానవ సేవ చేయడం కూడా నీ కార్యక్రమంలో వుంది. భేష్! యువకుడా! నీ హృదయంలో దయకు స్థానం వుంది. నీవే నిజమైన యువకుడవు. కానీ నీ ఆశలూ, ఆశయాలూ, యదార్థ జీవితంలో యెంతవరకూ నెరవేరుతాయో చూడాలి.

నీ చదువు పూర్తి అయింది. డాక్టరు పరీక్షలో ఉత్తీర్ణుడవైనావు. ప్రాక్టీసు ప్రారంభించావు. ఈ సంఘాన్ని యెట్లాంటి భ్రమలు ఆవరించివున్నాయో అనుభవంవల్ల నువ్వు తెలుసుకోగలుగుతావు.

ఒక రోజున బీదవాడొకడు నీ దగ్గరికి వస్తాడు. అతని భార్య చాలా బాధపడుతూందనీ, ఒకసారి వచ్చి చూసి పొమ్మనీ నిన్ను కోరుతాడు. దయ అనేది నీలోఇంకా ఇంకిపోకుండడంచేత వానికోరికకు అంగీకరించి వెంబడిస్తావు. పట్టణపు చివరికి పోయి పోయి పేద జనులుండే సందు గొండుల బడి పోతూంటావు. వీధులు చాలా ఇరుకుగానూ, మురికిగానూ, దుర్గంధపూరితాలుగానూ వుండడం చేత మనుష్యులెట్లా ఇక్కడ నివసిస్తున్నారా? అని ఆశ్చర్యపడతావు. చివరికి నీ వొక గుడిసెలో ప్రవేశించి మధ్య వయస్సులో నున్న స్త్రీ నొకతెను చూస్తావు. ఆమె చాలా కృశించి వుంటుంది. ఒంటిమీద చాలీచాలని చింకిపీలికలు తప్ప మరేమీ వుండవు. ఇంటిలో వెలుతురుండదు. నేలంతా చెమ్మగా వుండి దుమ్ము కొట్లాడుతూ వుంటుంది. ఒకపక్క ఎముకల గూళ్ళతో ముగ్గురు పిల్లలు మురికి శరీరాలతో అటు నిటు నిద్రబోతూంటారు. పాపం! ఆకలికి యేడ్చి యేడ్చి నిద్రబోయి వున్నారు కాబోలు! నిన్ను తీసుకుపోయిన అతడే గృహ యజమాని, అతడొక మిల్లులో కూలీగా పనిచేసేవాడు, కాని ఆరు నెలల

క్రిందటే అవసరంలేక కాబోలు మిల్లు యజమానులతననిని పనిలో నుండి తొలగించారు. అప్పటి నుంచీ యెన్ని ప్రయత్నాలుచేసినా అతనికి పనే దొరకలేదు. భార్య నాలుగు నెలల దాకా పంపన్నల ఇళ్ళల్లో చాకిరీ చేసి సంపాదించి తెచ్చే పావలా డబ్బులే ఆ కటిక దరిద్ర కుటుంబానికి ఆధారం! పొద్దుగూకులూ, రెక్కలు ముక్కలయేటట్లు పనిచేయడంవల్లా, సరియైన ఆహారం లేకపోవడంవల్లా ఆమె అనారోగ్య పీడితురాలై వుండి కూడా విధిలేక పనికి పోతూండేది.

క్రమంగా రోగం యెక్కువై ఆమె మంచం పట్టింది. కాదు, కాదు, మంచం యెక్కడుంటుంది. ఇల్లాంటి దరిద్రులకి? చాప బట్టిందనడమే ఇల్లాంటి వాళ్ళ విషయంలో సమంజసం. ఇక్కడికి నాలుగు రోజుల నుంచి కాబోలు ఆ కుటుంబమంతా పస్తు, తినడానికి తిండి లేదు. చేయడానికి పని దొరకదు. అల్లాంటి స్థితిలో మందు లెక్కడ నుంచి వస్తాయి. పోనీ, ఇరుగుపొరుగువాళ్లేమైనా సహాయం చేస్తారేమో అనుకొన్నా, వాళ్ళంతకన్నా నిస్సహాయ స్థితిలో వున్నారు. ఎక్కడ చూచినా వెలవెలపోయే ముఖాలతో, యెముకల పోగులైన చిన్న పిల్లలూ, దుర్వాసనా, చీకటీ, చెమ్మా, ఆకలీ, నిరుద్యోగమూ దారిద్ర్యం తాండవిస్తున్నాయి. అయ్యో! యెలాంటి దురవస్థ.

నీ ముఖంలో యేమాత్రమైనా సౌజన్యత కన్పిస్తే పాపం ఆ అమాయకులు తమ కష్టసుఖాల్ని నీ దగ్గర వెళ్ళబోసుకుంటారు. అప్పుడు వాళ్ళకి నీవేమి సలహా ఇస్తావు. పరిశుభ్రంగా గాలీ, వెలుతురూ వున్న చోట్లలో వుండాలనీ, పుష్టికరమైన ఆహారం తీసుకోవాలనీ, విశ్రాంతి పొందాలనీ, ఇంకా ఇల్లాంటివే కొన్నిటిని వాళ్ళకి చెబుతావు. కానీ ఇలా చెప్పడం అవమానపరచడం కాదా? అలా చేసుకోడానికి యే మాత్రం అవకాశం ఉన్నా వాళ్లు నీ సలహా కోసం ఇన్నాళ్లు యెందుకు కనిపెట్టుకొని కూచుంటారు?

ఇంటికెళ్ళిం తర్వాత కొన్ని రోజుల వరకూ ఈ దృశ్యమే నీ కళ్ళ ముందర ప్రత్యక్షమవుతూ నీకు బాధ కలిగిస్తూంటుంది. ఈ జనం అంతా ఇలా బాధపడుతూ వుండటానికి కారణం యే దేవుని మీద కర్మమీదో పారేసి రెండు తిట్టుకుని ఊరుకుంటావు.

నీవు ఇలాంటి దృశ్యాల కలవాటువడి అంతరాత్మను చంపుకొని ఊరుకోవాలనుకుంటావు. కాని నీలోని విమర్శనా శక్తి నీకు తెలియకుండానే విజృంభించి నీకు మాటి మాటికి వీటిని జ్ఞాపకం చేస్తూంటుంది.

రోజులు గడిచిపోతూంటాయి. మరో రోజుకు ఒక ధనవంతుని ఇంట్లో ఒక రోగిని చూడడానికి ఆహ్వానించబడి, కారులో పోయి చూస్తావు. రోగి ఈ సందర్భంలో కూడా స్త్రీయే. మిక్కిలి బలిసి కదలడానికి కూడా శక్తిలేక ఆయాసపడుతూంటుంది. పనంటే యేమిటో యెరక్క విందులూ, వినోదాలూ, భోగాలూ, పశువులాంటి భర్తతో కాపురం, అంతే ఆమె జీవితంలో నిత్య దినచర్య. ఆమెకి నువ్వు చెప్పేదేమిటి? తేలికైన ఆహారం తీసుకొవాలనీ, యింద్రియలోలత్వం తగ్గించుకోవాలనీ కొంచెంగా శరీర శ్రమ చేస్తూండాలనీ ఇలాంటి నియమాలే కాదా?

ఇవే కాదా నీవు చెప్పేది? బాగుంది. ఇప్పుడు నీకు సంఘంలోని పరిస్థితులు కొంతవరకూ అర్థం అయివుంటాయి. మానవ సంఘంలో యెలాంటి మూర్ఖపు కట్టుబాట్లు పాతుకుపోయి పీడిస్తున్నాయో వాటిని తొలగించవలసిన అవసరం యెంత తీవ్రంగా వుందో ఇప్పుడు నీకు తెలుస్తుంది.

ఒకతె. తన జీవితకాల మంతట్లోనూ విశ్రాంతి, సుఖమూ, యెరక్క, కడుపునిండా తిండి కూడా దొరక్క నిత్యయాతనతో చనిపోతూంది. ఇంకొకతె జీవిత కాల మంతట్లోనూ పనంటే యేమిటో యెరక్క సోమరిపోతై పీడితురాలై వుంటుంది.

మనలో చాలా మంది యెలాంటి దారుణ విషయాలనైనా చూసీ చూడనట్లుగా వుంటూ కాలం గడుపుకు పోతూంటారు. నీవు కూడా అల్లాంటి దౌర్భాగ్యుల్లోనే చేరతావా? శరీరంలోని రక్తాన్ని ఉడుకెత్తించే యే బీభత్స దృశ్యాలనైనా పైశాచిక కార్యాలనైనా చూస్తూ నిట్టూర్పు విడుస్తూ 'ఇల్లాంటి వెన్నో చూసే'మని సరిపుచ్చుకుంటూంటారు కొందరు. తాగో లేకపోతే వాళ్ళ వినోదాల్లో ఈ దారుణ దృశ్యాల్ని ముంచేసో కాలం పుచ్చుతూంటారు మరికొంతమంది. కొంతకాలం గడిచేటప్పటికి సంఘంలోని ఇల్లాంటి విరుద్ధ దృశ్యాలకి మనం అలవాటు పడిపోతూంటాం. నీలోని పశుత్వం జయించి, స్వార్థం విజృంభించింది. విలాసాలతో కాలం గడిపేవాళ్ళతోనే తిరుగుతూ అలాటి జీవితాన్నే గడపడానికి కావలసిన సాధన సామగ్రిని సమకూర్చడానికి ఏ కాలమంతా వినియోగిస్తూంటావు. కాని ఇలాంటి దరిద్రుల్ని చూడడమే కాదు సరిగదా అల్లాంటివాళ్ళు వున్నారని తలచడానికి కూడా ప్రయత్నించవు. కాని, ఓ యువకుడా, నీలో మానవత్వమున్నట్లయితే నీ ఉద్దేశ్యాలనన్నిటినీ క్రియా రూపంలో పెట్టగల ధైర్యశాలివైతే నీలో పశుత్వంచేత మానవత్వం పూర్తిగా అణగద్రొక్కబడకుండా ఇంకా మిగిలి వున్నట్లయితే ఇంకోలా ప్రవర్తిస్తావు.

ఒక రోజున నీవు 'అబ్బే! ఇది చాలా అన్యాయం. ఘోరాతిఘోరం. ఈ పద్ధతిని కొనసాగనీయకూడదు. రోగాల్ని కుదర్చడమే మానవసేవ కాజాలదు. ఇది చాలదు. వైద్య వృత్తిని కుక్కలు ఎత్తుకుపోనీ, మానవసేవను ప్రారంభించడం ఇలా కాదు. మరెలాగ?....ఆ! తెలిసింది! ఇల్లా అయితే! మంచి గాలీ, వెలుతురూగల ఇళ్ళూ! పరిశుభ్రమై పుష్టికరమైన ఆహారమూ, తక్కువ శ్రమనిచ్చే పనీ, మానవావసరాలివే కదా. ఇవి అందరికీ లభ్యమయ్యేటట్లుగా సంఘాన్ని మార్చాలి. ఇల్లాకాకపోతే వైద్యుని వృత్తంతా మాయ, గారడీ, మోసం. కానీ..." అని తలుస్తూ ఇంటికిపోతావు.

ఆ రోజే సోషలిజం అంటే యేమిటో నీవు తెలుసుకోగలుగుతావు. అప్పుడే ఆ విధానాన్ని గూర్చి పూర్తిగా తెలుసుకొనగోరుతావు. పరోపకారం, మానవసేవ అనేవి నీ అభిప్రాయంలో వ్యర్థ ప్రలాపాలూ, పుస్తకాల్లో వుండదగినవీ మాత్రమే కాకపోతే, ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుల సిద్ధాంతాల్ని సాంఘిక కట్టుబాట్లకి జతపరచి పరిశీలనాదృష్టితో చదివినట్లయితే

నాదే నీవు మాలో ఒకడవై పోతావు. మాలాగే తీవ్రంగా పనిచేస్తూ కుళ్ళిపోయిన ఈ సంఘం యొక్క కట్టుబాట్లన్నిటినీ నిర్మూలించడానికై సాంఘిక విప్లవాల్ని లేవదీయడానికి యత్నిస్తావు.

అదేమిటి? నీకు మళ్ళీ మరొక సందేహం తోచిందా? 'ఏమో ఇల్లాంటి కార్యాలుచాలా చేయవచ్చు. కాని నా మట్టుకు నేను శరీర శాస్త్రంలోనో, రోగ విధాన శాస్త్రంలోనో, రసాయన శాస్త్రంలోనో కృషి చేసుకుంటాను. దానివల్ల ప్రస్తుతం కాకపోయినా ముందు సంతతి వాళ్ళకైనా చాలా ఘనమైన విజ్ఞాన విషయాల్ని తెలుపగలుగుతాను. ఇంతకంటే సంఘ సేవ వేరేముంది?' అనేనా?

ఓస్సీ! ఇదా నీ 'ఊహ. మొట్టమొదట్లో శాస్త్ర పఠనంవల్ల నీవు కోరేదేమిటో చూద్దాం. ఆ విజ్ఞాన సముపార్జనంవల్ల కలిగే ఆనందం. సంతృప్తి - అంతేనా? సందేహం లేదు. ప్రకృతి రహస్యాల్ని పరిశీలించడంలోనూ, వాటిని ఛేదించడంలోనూ నీ బుద్ధి చాతుర్యం ఉపయోగించడంవల్ల నీకత్యధికానందం కలుగుతుందన్నమాట నిజమే కావచ్చు. అంతే అయితే తన ఆత్మానందం కోసం శాస్త్రీయ చర్చలలో మునిగి తేలుతూన్న శాస్త్రజ్ఞుడికి, కల్లు తాగడం చేత కలిగే తాత్కాలికానందంచేత మైమరచి చెట్టు కింద పడి వున్న తాగుబోతుకీ భేదం యెందులో వుంది?

ఎటొచ్చీ శాస్త్రజ్ఞుడికి యే రవ్వా, రట్టూ వుండదు. తాగుబోతుకంటే కొంచెం తెలివైనవాడు. యెంచేతంటే, అతనికంటే యెక్కువ ఆనందాన్ని, చాలా సేపటివరకూ వుండేదాన్ని యేరుకున్నాడు. అంతేగాదా మరి? ఇద్దరికీ కూడా తాత్కాలిక సంతృప్తి, స్వసుఖం, ఆనందం, ప్రపంచంలో ఇతరులింకా వున్నారనే విషయం మరువగల్గడం - ఇవే కాదా కావలసినవి?

కాని, - ఓ యువకుడా! నీకిలాటి నీచమైన స్వార్థ జీవితాన్ని గడపడానికి ఇష్టంలేదు కాదా? పై పెచ్చు శాస్త్ర చర్చల్లో కాలం గడపడానికి కోరుతున్నది. తోటి మానవుల సేవకే కాదా? మానవాభ్యుదయమునకే గాదా? ఇలాటి విశాలాభిప్రాయాలతోటే గాదా, నీవు శాస్త్ర పఠనంలోనూ శాస్త్రీయ చర్చల్లోనూ మునిగితేలుతూన్నది!

ఓహో! ఎంత దూరదృష్టి! ఎంత విశాలాభిప్రాయాలు! కాని ఒక్కటే సందేహం. మొదట్లో ప్రారంభించేటప్పుడు మనవాళ్ళల్లో ఇలా అనుకోనివాడొక్కడైనా వున్నాడా? తర్వాత, యదార్థ జీవితంలో వాళ్ళ వూహలెంతవరకూ సఫలమౌతున్నాయి? అనే నా సందేహం.

ఇంకో సంగతి తటాలున స్ఫురిస్తుంది. నీకు మానవ సంఘం మంచే కావలసినవస్తే, తోటి మానవులకు సేవ చేయడమే నీ ఉద్దేశ్యమైతే, వెంటనే ఈ ప్రశ్న వచ్చి తీరుతుంది. నీలో విమర్శనాజ్ఞానం యెంత యెక్కువగా వుండనీ, ఈ విషయం నీకు స్ఫురించకుండా పోదు. ప్రస్తుత మానవ సంఘంలో ప్రకృతి శాస్త్రాలు భోగానుభవానికే పనికివస్తున్నాయి. కొద్దిమందికి జీవితాన్నధిక సుఖకరంగానూ, చాలా మందికి

బాధాకరంగానూ, భారంగానూ చేస్తున్నాయి. మొత్తం మీద శాస్త్రీయ జ్ఞానం, మానవుల్లో చాలా మందికి అందని ప్రాణిని పండ్ అయింది.

ఈ విశాల విశ్వాన్ని గురించి, దాని పరిణామాన్ని గురించి, శాస్త్రజ్ఞులు తమ దృఢాభిప్రాయాల్ని వ్యక్తీకరించి వందలాది సంవత్సరాలు దాటిందే! కాని, ఈ విషయాలు తెలిసినవాళ్ళెందరున్నారు? నిజమైన విమర్శనా దృష్టితో ఈ విషయాన్ని చూచినవారెంతమంది? కొద్ది మంది మాత్రమే. కొన్ని వందల కోట్ల మానవుల్లో యే కొద్దిమంది మాత్రమో! మిగిలిన వాళ్ళంతా మూఢాచారాల్లోనూ, ఆసూయా ద్వేషాల్లోనూ మునిగి ఆటవికులకన్న హీన స్థితిలో నున్నారే! మతం పేరు చెప్పి ప్రపంచాన్ని మోసం చేసే వాళ్ళ మాటలకి లోబడి వీళ్ళంతా యే రాక్షసకృత్యాన్నైనా చేయడానికి సిద్ధమే!

ఇంకో అడుగు ముందుకు వదండి. మానవ సంఘం శారీరక, మానసికాభివృద్ధులకు ప్రకృతి శాస్త్రం యేం ఉపకరించింది. శాస్త్రాలు చెబుతూనే వున్నాయి. మన శరీరాల నారోగ్యంగా యెట్లా వుంచుకోవాలో, సంఘాన్ని మంచి స్థితిలో యెట్లా నడపాలో మొదలైన వాటిని గురించి, కాని అనుభవంవల్ల తెలియడంలేదు, ఈ మాటలు పుస్తకాల్లో మాత్రమే వున్నాయనీ, ప్రజలకు ఉపయోగంలోకి రావడంలేదనీ! మనకీసంగతి తెలియకపోలేదు. కాని, యిలా ఎందువల్ల జరుగుతూంది?..... ఎందువల్లనా?..... శాస్త్రజ్ఞానం మానవుల్లో కొన్ని సౌకర్యాలు కలిగివున్నవాళ్ళకే అందుబాట్లో వుంది గనుక, సాంఘిక భేదం మానవుల్ని రెండు వర్గాలుగా, కూలికి పనిచేసే బానిసలూ, దోచుకొనే పెట్టుబడిదార్లూ... అనే రెండు విభాగాల క్రింది చీల్చివేసి, తొంభై శాతం జనానికి విజ్ఞానాన్నే గాక జీవితావసరాల్ని కూడా అందుబాటులో లేకుండా చేసింది గనక.

కావలిస్తే ఎన్ని ఉదాహరణలైనా చూపించవచ్చును. కాని, ఒక్కటి చాలదూ, చూడండి! అదిగో, పెద్ద పుస్తకభాండాగారం ! ఎన్ని బీరువాలు! ఎన్ని పుస్తకాలు! కాని లోపలికి పోవడానికి యే కొద్దిమందికో మాత్రమే వీలుంది. పోనీ, ఆ వెళ్ళిన వాళ్ళయినా యేం సుఖంగా వున్నారు? కిటికీల అద్దాలన్నీ దుమ్ముకొట్లాడుతూండడంవల్ల సూర్యరశ్మి చొరటానికి వీలు లేకుండా వుంది. ఒక్కొక్కడుగు వేస్తున్న కొద్దీ ఈ అనుభవం బలపడుతూంది. ప్రపంచంలో ప్రస్తుత సాంఘిక వ్యవస్థ కూడా ఇట్లాగే ఉంది. ఒక్కసారి ఆలోచించి చూడండి.

ప్రస్తుతం మనం కొత్తగా శాస్త్రీయ విషయాన్ని చర్చించి, కొత్త పరిశోధనల్ని చూస్తుండడమే మన కర్తవ్యం కాదు. చేయవలసిందల్లా కనిపెట్టబడిన ఈ సత్యాన్ని బాగా ప్రచారం చేయడం. మానవుని నిత్య జీవితముతో వాటిని మేళవింపజేయడం. వాటిలో యందు మానవులందరికీ సమాన హక్కులూ, సమాన అనుభవం వుండేటట్లుగా చేయడం. మానవ సంఘమంతా ఈ పరిశోధనా ఫలితాన్ని అనుభవించేటట్లు మనం

ఈ సంఘ విధానాన్నీ, పరిస్థితుల్నీ మార్చాలి. అప్పుడే శాస్త్రాలు, యే కొద్దిమందికో భోగవస్తువులుగా, స్వత్వాలుగా వుండడం మానేసి, మానవుని నిత్యజీవితాన్ని సౌకర్యయుతంగానూ, సౌఖ్యవంతంగానూ చేయగలుగుతాయి. పరమోత్కృష్టమైన న్యాయం దీనినే కోరుతుంది.

ఇంతేగాదు, కనిపెట్టబడిన నూతన పరిశోధనా ఫలితాలని ఆచరణలో పెట్టగల స్థితిలో సంఘం వున్నప్పుడే శాస్త్రాలు నిజంగా అభివృద్ధి పొందగలుగుతాయి. యంత్రమూలకంగా వేడిని కలుగజేయవచ్చుననే సిద్ధాంతం విషయం (The theory of the Mechanical Origin of Heat) చూడండి. ఈ రోజున హోరన్, క్లాషియన్లు సూత్రీకరించినట్లే ఒక శతాబ్దానికి పూర్వమే ఈ సిద్ధాంతాలు కనిపెట్టబడినాయి. కాని ఎనభై సంవత్సరాల వరకూ ఇవన్నీ విశ్వవిద్యాలయపు రికార్డుల్లోనే అస్తమించిపోయినాయి. కడపటికి శాస్త్రజ్ఞానం అభివృద్ధి పొంది సంఘం వాటిని గ్రహింపగలిగే స్థితిలోకి వచ్చి తరువాతనే వాటిని బూజు దులిపి పైకి తీశారు. ఎరాస్మిస్ డార్విన్ మహాశయుని పరిణామ వాదం మూడు తరాలవరకూ మూలబడి వుండి వుండి తర్వాత అతని మనుమనివద్ద నుండి విశ్వవిద్యాలయ పండితులచే స్వీకరించబడింది. అదేనా ఎప్పుడనుకున్నారు? ప్రజల నుండి బాగా ఒత్తిడి కలిగిన తర్వాతనే! కవీ, చిత్రకారుడు మొదలైనవారివలె వేదాంతులు, శాస్త్రవేత్తలూ కూడా తమ కాలంలోని సంఘం నుండి జనించినవారే. కావున ఉత్తమ పరిణామాన్ని కోరేవాళ్లు ముందుగా సంఘాన్ని సంస్కరించాలని ఇప్పుడైనా ఒప్పుకోరా?

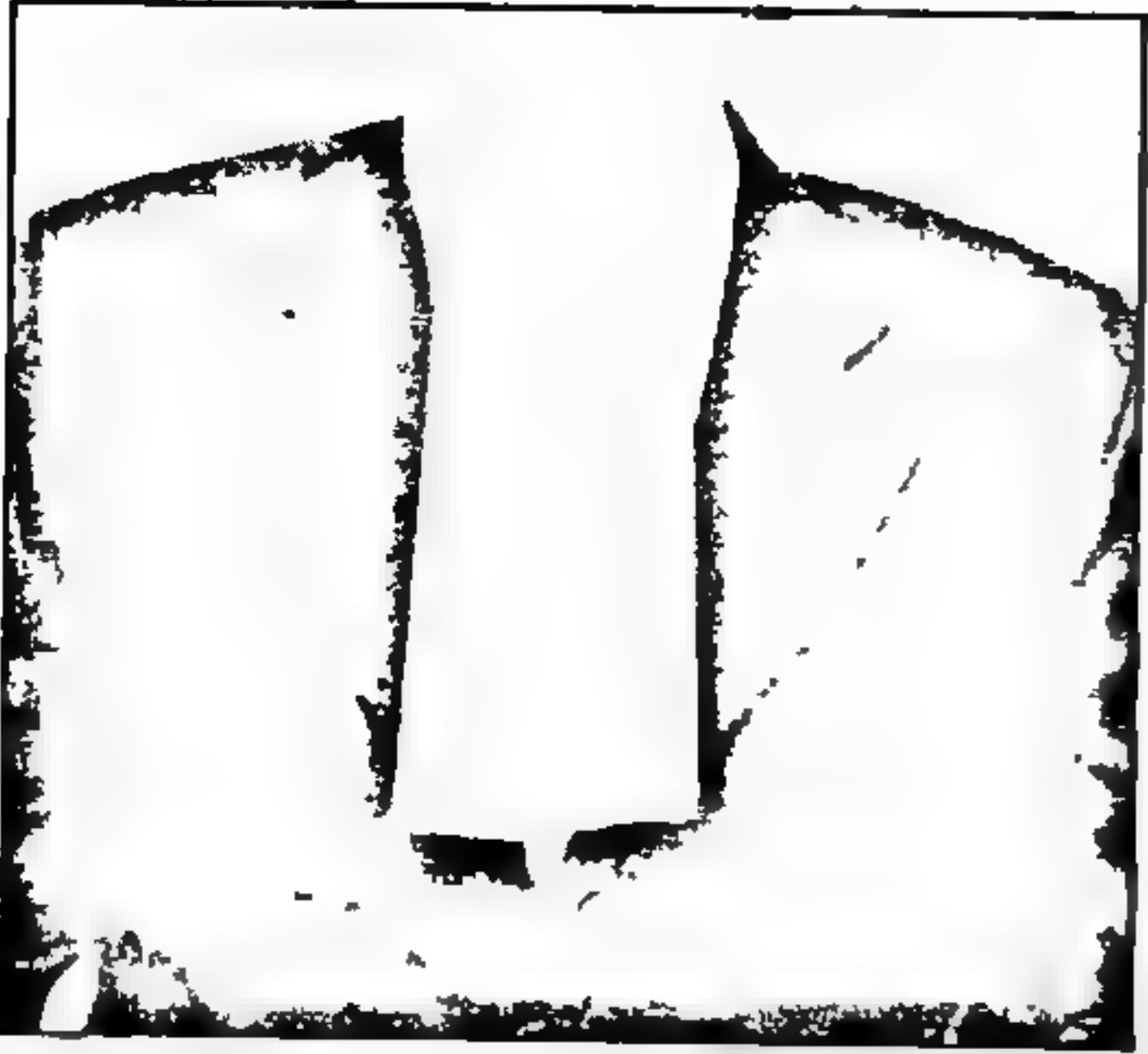
కానీ నీ వీ వూహలతో నిండి వున్నట్లయితే ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో సంపూర్ణమైన విప్లవాన్ని తేవడం తప్పదని తోచక మానదు. ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో శాస్త్రజ్ఞులు శాస్త్రీయ విషయాలతో తలలు బ్రద్దలు చేసుకోవలసి వస్తూంది. మిగిలిన జనసామాన్యమంటేనో, అది పది, ఇరవై శతాబ్దాల క్రిందటి అజ్ఞాన స్థితిలోనే గాఢాంధకారంలోనే వుండిపోతూంది. వెల్లడిచేయబడిన శాస్త్రీయ సత్యాలనే నమ్మజాలని మూఢులై కేవలం బానిసలుగానూ, వస్తు ఉత్పత్తి చేసే యంత్రాలుగానూ మాత్రము వుంటున్నారు. నీ వే రోజున విశాలమై అగాధమైన శాస్త్రీయ సత్యాలని సంపూర్ణంగా తెలుసుకోగలుగుతావో ఆ రోజుననే శాస్త్ర పరిశోధనలతో కాలం గడపవలెననే కోరిక తగ్గిపోతుంది. ఇప్పటికే గ్రహింపబడిన శాస్త్ర విషయాల్ని మానవ సంఘమంతా పూర్తిగా అనుభవించేటట్లు చేయడానికై సాంఘిక విప్లవాన్ని లేవదీయడానికై యత్నిస్తావు. నీ వెలాంటి నిష్పక్షపాత బుద్ధితో శాస్త్ర పరిశోధనతో మెలిగావో అలాంటి విశాల భావాలతోనూ నిష్పక్షపాత బుద్ధితోనూ ఈ సాంఘిక విధానాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలి. అప్పుడే వ్యర్థ సందేహాల్ని వదలిపెట్టి మానవ కల్యాణానికై పనిచేస్తున్న మాలో చేరుతావు. సంఘంలో యే కొద్దిమంది ఇదివరకే సమస్త భోగాల్నీ అనుభవిస్తున్నారో, సమస్త ఉత్పత్తి పరికరాల్నీ తమ స్వాధీనంలో వుంచుకొంటూ శాస్త్రీయ పరిశోధనల సహాయంతో సంఘాన్నంతటినీ అధోగతి పాల్చేసి తామొక్కరే భౌతిక

సుఖాలకన్నిటికీ ఏకఛత్రాధిపతులై వున్నారో వారికే నీ బుద్ధినీ, శాస్త్ర పరిజ్ఞానాన్నీ వినియోగపరచడానికిష్టపడక పీడితులై అధోగతిలో మునిగివున్న ప్రజాసామాన్యానికే సహాయం చేయడానికి నడుంకట్టి ముందుకు దూకుతావు.

అప్పుడే నీ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చిన వాడవవుతావు. నీ వనులకీ, విశాల మనోభావాలకీ పరస్పరవైరుధ్యముండదు. ఇదివరలో నీవెప్పుడూ స్వప్నంలో కూడా అనుభవించని సంతృప్తినీ, ఆనందాన్నీ గుర్తిస్తావు. ఆ రోజు వచ్చినప్పుడు... ఏ పక్షంలోనైనా ఆ రోజులు అట్టే దూరంలో లేవనే నా నిశ్చయం.... ఆ రోజు వచ్చినప్పుడు నువ్వు యెల్లాటి సాంఘిక మార్పుల్ని కోరుతున్నావో అలాంటి మార్పులు కలిగిన రోజు వచ్చినప్పుడు.... శాస్త్రీయ పద్ధతులపై ఐకమత్యంతో పనిచేయడంవల్ల అనుపమాన సత్యం గలదై కోట్ల కొలదీ వున్న కార్మికకర్షక వర్గం యొక్క సేవవల్లా సానుభూతివల్లా విపరీత వేగంతో తోసుకొని వస్తూన్న ఆ దినం వచ్చినప్పుడు... వాస్తవం చెప్పవలసివస్తే ఆ రోజే ప్రకృతి శాస్త్రాలు నిజమైన అభివృద్ధి గలవి అవుతాయి. ప్రస్తుతం ఈ శాస్త్రీయ విషయాల అభివృద్ధి అప్పటి పరిస్థితులతో పోల్చి చూస్తే చిన్న పిల్లల, విద్యార్థుల యత్నాలవలె తోచకమానవు. ఆ రోజుననే నీవు శాస్త్రీయ జ్ఞానంవల్ల కలిగే నిజమైన ఆనందాన్ని అనుభవించగలుగుతావు. ఇప్పటి వలె గాక ఆ ఆనందం నీ తోటి మానవులందరికీ కూడా లభిస్తుంది.

యువ

న్యాయవాదులారా!

నువ్వు న్యాయశాస్త్రాన్ని చదవటం పూర్తిచేసి తర్వాతనే న్యాయవాద వృత్తిని స్వీకరించదలచుకున్నావు కాబోలు! బహుశా నీ భవిష్యత్ జీవితాన్ని గురించి నీలోకాన్ని వున్నతాశయాలు వుండి వుంటాయి. నే నను కోవడం...నీవు విశాలాంతఃకరణ గలవాళ్ళల్లో ఒకడవనీ, స్వార్థత్యాగం, పరోపకారం, మొదలైనవి నీఅభిప్రాయంలో వ్యర్థమైన మాటలు కావనీ, నీ జీవితాన్నంతటినీ అన్యాయాన్ని నిర్మూలించడానికే వినియోగపరుస్తావనీ, నీ బుద్ధి చాతుర్యాన్నంతనీ న్యాయచట్టం యొక్క వ్యవస్థాపనకైయే వెచ్చించగలుగుతావనీ, అంతకంటే మానవ జీవితానికి ఉన్నతాదర్శం, సార్థకత మరేదీ వుండజాలదనీ నీవూ భావిస్తున్నావా? కాని, నీలోనూ, నీవు కోరుతున్న జీవిత విధానంలోనూ సంపూర్ణ విశ్వాసంతో ఈ జీవిత రంగంలో ప్రవేశించు.

బాగుంది! చట్టాలకు సంబంధించి ఆ అసంఖ్యాకమైన పెద్ద పుస్తకాల్లో యే పేజీలోనైనా సరే వాస్తవంగా మానవ జీవితాన్నెదుర్కొనే సమస్యల్ని గూర్చి విచారించుదాం.

ఇదిగో! ఈ కేసు చూడు. ఇతడొక ధనికుడైన భూస్వామి. తన శిస్తును చెల్లించని, చెల్లించలేని ఒక నిరుపేద రైతును భూమిలో నుంచి వెళ్ళగొట్టవలసిందని ఇతడు కోరుతున్నాడు. న్యాయశాస్త్ర రీత్యా ఇందులో విశేషమేమీ లేనేలేదు. అతడు శిస్తు చెల్లించలేదు!..... చెల్లించలేదు కూడా.... కనుక అతడు భూమిని వదలి వెళ్ళిపోవలసిందే. కాని ఈ సందర్భంలో వివరాల్ని తెలుసుకుంటే కొన్ని ఇలాంటి సంగతులు తెలుస్తాయి. ఈ భూస్వామి యెన్నడూ ఆ భూ ఖండాన్ని ఫలవంతంగా చేయడానికి ఏమీ చేయలేదనీ, గత యేభై అరవై సంవత్సరాల్లోనూ రైలు మార్గాలు నిర్మించబడడంవల్లా, కొత్త రోడ్లు వేయడంవల్లా, మురుగు కాలువలు త్రవ్వడంవల్లా, ఆ చుట్టుప్రక్కల నుండే ఇతర భూ

ఖండాన్ని సాగులోనికి తేవడంవల్లా, మరి ఇంకే కారణావల్లనైతే యేమి - ఆ భూముల ధర మూడు రెట్లు పెరిగిందనీ, కాని ఈ భూముల అభివృద్ధికి తరతరాలనుండి రక్తాన్ని ధారపోసి, చెమటోడ్చి పాటుబడ్డ రైతు, షాహుకార్ల చేతుల్లోపడి, రుణాలతో తలమునిగి శిస్తులు చెల్లించలేకుండా పోయాడనీ తెలుస్తుంది. చట్టం ఎప్పుడూ కూడా ధనికులపక్షాన్నే వుంటుంది. అందులో సందేహమేమీ లేదు. చట్టం ప్రకారం భూస్వామిదే సంపూర్ణమైన హక్కు. కాని నీ వేమంటావు? బహుశా ఈ న్యాయశాస్త్రాలనే కల్పిత శృంఖలాలు నీమనస్సునింకా బంధించి వుండవు. ఆ రైతును కట్టుగుడ్డలతో, గంపెడు పిల్లతో నిరాధారంగా రోడ్డుమీద నిలబెట్టాలంటావా? అదే కాదా ఈ న్యాయశాస్త్రం కోరేది? లేదా, యే రైతు కాయకష్టం వల్ల భూమి ధర పెరిగిందో ఆ రైతుకు భూస్వామిచేత భూమి పెరుగుదల ధర యిప్పించాలంటావా? ఉత్కృష్టమైన న్యాయం వుంటే చేయవలసిందిదే కాదా? సర్వమానవత్వము కోరే దిదే కాదా? నీవే పక్షం వహిస్తావు? చట్టాని కనుకూలంగానూ న్యాయానికి వ్యతిరేకంగానూ వుంటావా? లేదా న్యాయాన్ని కనుకూలంగానూ చట్టానికి వ్యతిరేకంగానూ పనిచేస్తావా?

పోనీ మరొక ఉదాహరణ తీసుకో : ఆ మిల్లులోని పనివాళ్ళు ముందు నోటీసు చేయకుండానే సమ్మె చేశారు. నీవు యే పక్షంలో పనిచేస్తావు? చట్ట ప్రకారం పనిచేస్తావా? అంటే తనకున్న ప్రత్యేక హక్కుల్నీ, సౌకర్యాల్నీ పురస్కరించుకుని యే కరువులోనో, యుద్ధ సమయంలోనో అమిత లాభాలను పోగుచేసుకొన్న యజమాని పక్షాన పనిచేస్తావా? లేక చట్టానికి విరుద్ధమైనా సరే, దినానికి ఆరణాల కూలి కోసం తమ శరీరాన్ని అమ్ముకుని, భార్యా బిడ్డలు తమ కండ్ల యెదటే శుష్కించి పోతూంటే యజమాని కోసం అహోరాత్రులు పనిచేసి అమిత లాభాల్ని సమకూరుస్తున్న ఆ బీద కూలి పక్షాన్ని పనిచేస్తావా? చట్టంలోని 'స్వేచ్ఛా ఒడంబడిక' (Freedom of Contact) మొదలైన తియ్యని మోసపు మాటల్ని నీవు కూడా సమర్థించ యత్నిస్తావా? లేక మానవుల్లో సర్వసమానత్వమనే పరమ సత్యాన్ని, ఏ సత్యాన్ని దృష్టిలో నుంచుకొని చూస్తే కడుపునిండా తిని కూర్చున్నవానికీ, పూట గంజికై తన అమూల్య కష్టాన్ని విక్రయించుకొనేవానికీ, బలవంతునికీ, బలహీనునికీ మధ్య జరిగిన - కంట్రాక్టు, కంట్రాక్టు ఎట్లా అవుతుందిలే? అలాంటి సమానత్వాన్నే సమర్థిస్తావా?

పోనీ మరొక నేరం. అదే బొంబాయి నగరంలోని పెద్ద హోటలు. ఎంత పెద్ద సౌధము. ఎన్ని సౌకర్యాలు, ఎందరు పరిచారకులు : ఎంత రుచికరమైన పదార్థాలు. చినిగిన గుడ్డలతో తక్కుతూ తారుతూ అతడట్లా పరుగెత్తుతూన్నాడేమిటి? ఆ ! తెలిసింది! పెద్ద రొట్టె నొకదాన్ని దొంగిలించుకొని పోతూన్నాడా? పాపం! అతడెవరో తెలుసుకుందాం. పనిలేని ఒక కార్థానా కూలీ అతడు. కొద్ది రోజుల నుండీ అతనికి పనిదొరకక పోవడంవల్ల భార్యాబిడ్డలతో వస్తున్నాడుట... నాలుగు రోజుల నుంచీ! నిజమే! ఇట్లాంటి వాళ్లెందరో వున్నారు. వాడికీ దుర్బుద్ధి యేమిటంటారా? ఉహూఁ,

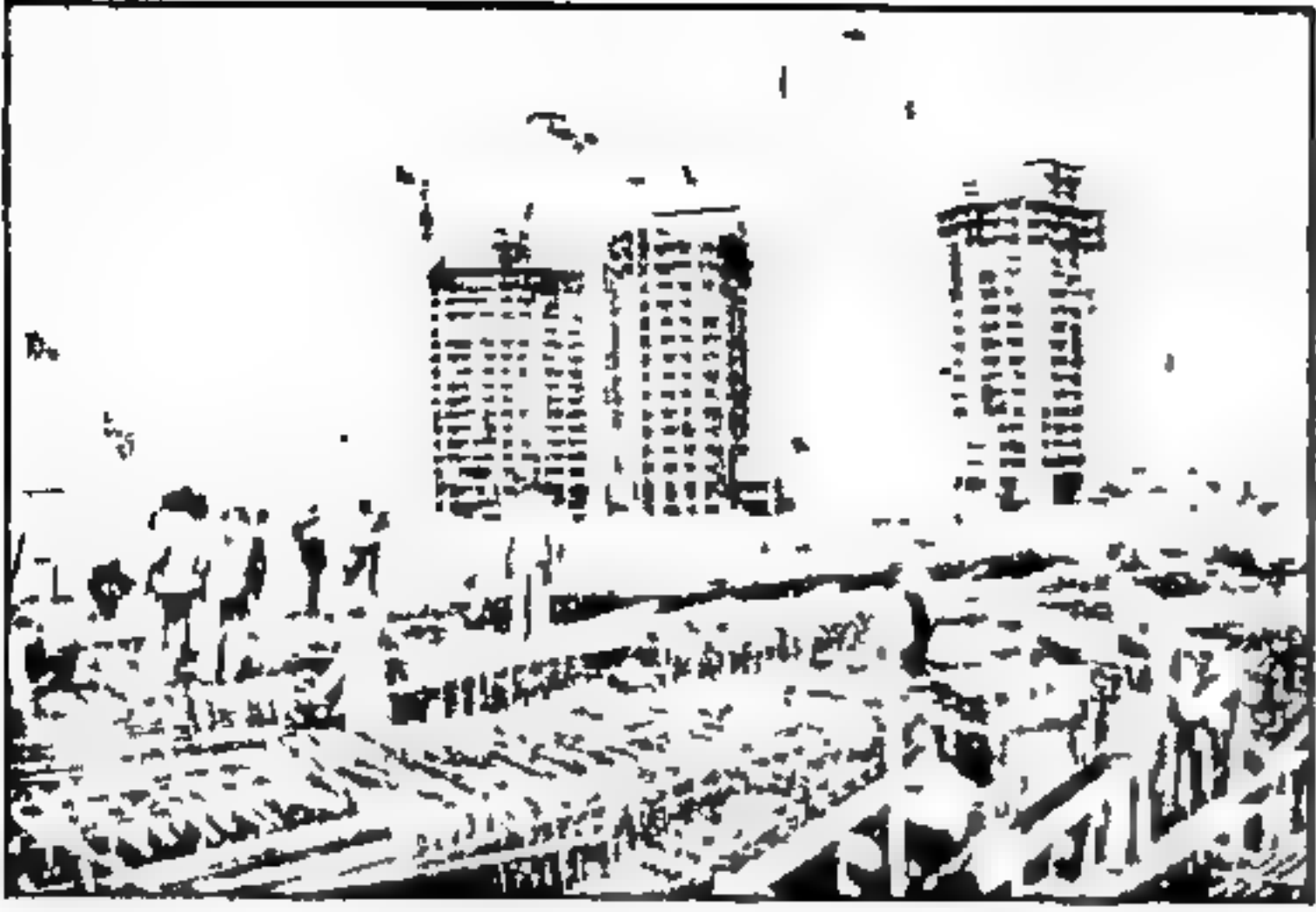
వాదినీ స్థితికి దెచ్చింది ఈ సంఘ విధానం కాదా? అదిగో పాపం! వాన్ని వెంబడిస్తున్నారు. అయ్యో, దొరికిపోయాడు. అతన్ని అరెస్టు చేసి న్యాయస్థానంలో హాజరుపెట్టారు. వాని మీద జాలిదలిచి వదలివేయమని హోటలు అతన్ని కోరేరు చాలా మంది. కాని ఆ పెద్ద మనిషి సమ్మతించందే! అతనికి న్యాయమేనట కావలసింది. అతడు దోషి అని నిర్ణయించి ఆరుమాసాలు కఠిన శిక్ష విధించారు! న్యాయమూ, చట్టమూ, గుడ్డివి కాకేమిటి? ఇలాంటి తీర్పులు నిత్యమూ ఎన్నో చెప్పబడుతున్నాయని వీన్న తర్వాతైనా నీకే అంతరాత్మ అంటూ వుంటే తప్పక వాటిని ఎదిరించి తీరతావు.

మరొకటి. అతడు చిన్నప్పటి నుండి అదుపాజ్ఞలు లేకుండా పెరిగాడు. బాల్యం నుండి చాలా కష్టాలనుభవిస్తూ, అందరిచేతా నిరసించబడుతూ ఆదరించేవాళ్ళుగాని మంచి మాటలు చెప్పేవాళ్ళుగాని యెవరూ లేక యెలాగో పెరిగి పెద్దవాడయ్యాడు. ఆఖరికి అతడు చేసిందేమిటి? ఒక్క రూపాయి దొంగిలించడానికై పొరుగువాడి నిండు ప్రాణాల్ని తీసేడు. అతని మీద కూడా చట్టాన్ని ప్రయోగించాలనే కోరుతావా? అతనినీ ఉరితీయాలని విధిస్తావా? లేక అంతకన్న నీచంగా అతన్ని యావజ్జీవం ఖైదులో వుంచాలని వాదిస్తావా? అతడు నేరస్తుడా? లేక పిచ్చివాడా? ఏమి, మాట్లాడవు? ఏది ఎల్లావున్నా అతనిలో మానవత్వాన్ని నశింపజేసిన ఈ సంఘానిదే తప్పుగాని అతడొక్కడిదే కాదని నిశ్చయంగా చెప్పగలం.

నిరాశలో మిల్లులకు నష్టం కలిగించిన ఈ నేతగాళ్లు, కూలీలు అందరూ జైల్లో తోయబడాలనే కోరతావా? లేక ఈ దురన్యాయాన్నీ అటంకాల్ని నిరసిస్తూ భవిష్యత్సమాజాన్ని చాటిన ఈ ధైర్య శాలులైన వీరుల్ని కాల్పించి వేయాలంటావా? కాదు, కాదు, అట్లానవు. ముమ్మాటికీ అట్లా అనలేవు.

నీవు నేర్చుకున్నదాన్నే చిలకలాగ తిరిగి వలకడంతో తృప్తి. వడక తర్కించుకొన్నట్లయితే న్యాయ చట్టాన్ని కప్పివుంచిన ఆ పొరను తొలగించావంటే నీ వేమి చూడగలుగుతావు? చట్టానికి మూలం ఏది? బలవంతుల హక్కులుకావా? చట్టానికి పర్యవసానమేమి? బలవంతులు బలహీనుల నణగద్రొక్కటం కాదా? మానవజాతి సుదీర్ఘ రక్తసిక్త చరిత్రలో పీడితులకి చేసిన ఘోర అన్యాయాలకి అర్థాన్ని కల్పించడమే చట్టానికి ఉద్దేశ్యం. నీవెప్పుడైతే దీన్ని తెలుసుకున్నావో అప్పుడే న్యాయచట్టమంటే అసహ్యత, యేవగింపు నీకు కలిగి తీరుతుంది. అందులో ఆశ్చర్యమేముంది? పుస్తకాల్లో వ్రాయబడ్డ చట్టాలకి బానిసై వర్తించడం అంటే అంతరాత్మాకి వ్యతిరేకంగా అన్యాయ మార్గంలో చరించడం అని నీవు గ్రహిస్తావు. అందులో విశేషం యేముంది? తర్వాత ఈ జిజ్ఞాసతో కూర్చుంటావా నీవు? నీ అంతరాత్మ ప్రబోధాన్ని తృణీకరించి మోసగాడవైనా అవుతావు. లేదా ఈ అంధపరంపరను ఛేదించి నీవు మాతో చేరి ఈ సామాజిక, ఆర్థిక దురన్యాయాన్ని పూర్తిగా నాశనం చేయడానికి పనిజేస్తావు. కాని అప్పుడు నిన్నేమంటారు? కమ్యూనిస్టువనీ, విప్లవకారుడవనీ, ఇంకా ఏమిటో.....

ఇంజనీరింగు విద్యార్థీ!

తర్వాత నీ సంగతయ్యా, ఇంజనీరింగు విద్యార్థీ! పాపం, నీ ఉద్దేశ్యాలు మంచివే. శాస్త్రీయ విషయాల్ని పరిశ్రమల్లో ప్రవేశపెట్టి, శ్రామికుల కష్టాల్ని సాధ్యమైనంతవరకూ తగ్గించాలనేనా నీ వూహ? అయ్యయ్యో! నీ వూహలన్నీ వ్యర్థాలేయని తెలుసుకోడానికి, నీ తెలివి తేటలు మానవుణ్ణి ఇంకా అధిక కష్టాల్లో ముంచివేస్తాయని తెలుసుకోడానికి నీవు ఎంత విచారిస్తావో! ప్రకృతిచేత వేరు చేయబడిన రెండు దేశాలున్నాయి. వాటికి రాకపోక సౌకర్యాలు కలుగజేసి, వాళ్ళల్లో సోదర భావాన్నీ పరస్పర, సహాయాన్నీ పెంపొందింపజేయచూస్తావు. అందుకోసం పర్వతాల్ని బ్రద్దలు కొట్టి కొండల చివరగా, నదులపైనా ఎన్నెన్నో చిక్కులుదాటి రైలు మార్గాన్ని నిర్మించాలి. మార్గం ప్రారంభించబడింది. వేల కొద్ది కార్మికులు రెక్కలు ముక్కులు చేసుకుంటున్నారు. సొరంగాల్లో, చలిజ్వర ప్రదేశాల్లో, నదులమీదా చాలా ప్రమాదకరాలైన చోట్లల్లో అసంఖ్యాకులు కష్టించి పనిచేస్తున్నారు. ఆ పనివాళ్ళ కుటుంబాలు వందలకొద్దీ, వేల కొద్దీ, యీ పనిలోనే చెమటోడ్చి రక్తాన్ని ధారపోసి, కడకు ప్రాణాల్ని కూడా గోల్పోతున్నారు. యే కొద్దిమందో మాత్రం పదో అయిదో రూపాయిల్నీ, మితిమీరి పనిచేయడం చేత క్షయనో, చలిజ్వరాన్నో మూటకట్టుకుని జవసత్వాలుడిగి తమ తమ గ్రామాలకు అల్పు సంతోషులై పోతున్నారు. చిట్టచివరికి రైలు మార్గం నిర్మింపబడింది. కాని, ప్రతి అంగుళమూ మానవాస్తీకలచే భీతి గొల్పుతూ వుండటం లేదా? దీని కంతటికీ కారణం, యేదై వుంటుంది? మానవునిలో మతిలేకుండా పెరిగిపోయిన లాభాపేక్ష గాదా? పోనీ తుదకా రైలు మార్గం యొక్క ప్రయోజన యేమిటి? దేశాల్ని జయించడం కోసం సైనికుల్ని తీసికొనిపోవడాని కి ఉపయోగించబడుతుంది. చూశావా, నీ మేధాశక్తికీ, విరామంలేని నీ పరిశ్రమకీ ఫలితమెట్లా వుందో! ఇదేనా నీవు కోరేది?

నీ యవ్వనాన్నంతటినీ పరిశోధనలోనే గడిపేవు. ఉత్పత్తి విధానాన్ని సౌకర్య యుతంగావించి మానవ సంఘానికి గావలసిన వస్తు సముదాయాన్ని తక్కువ కష్టంతో

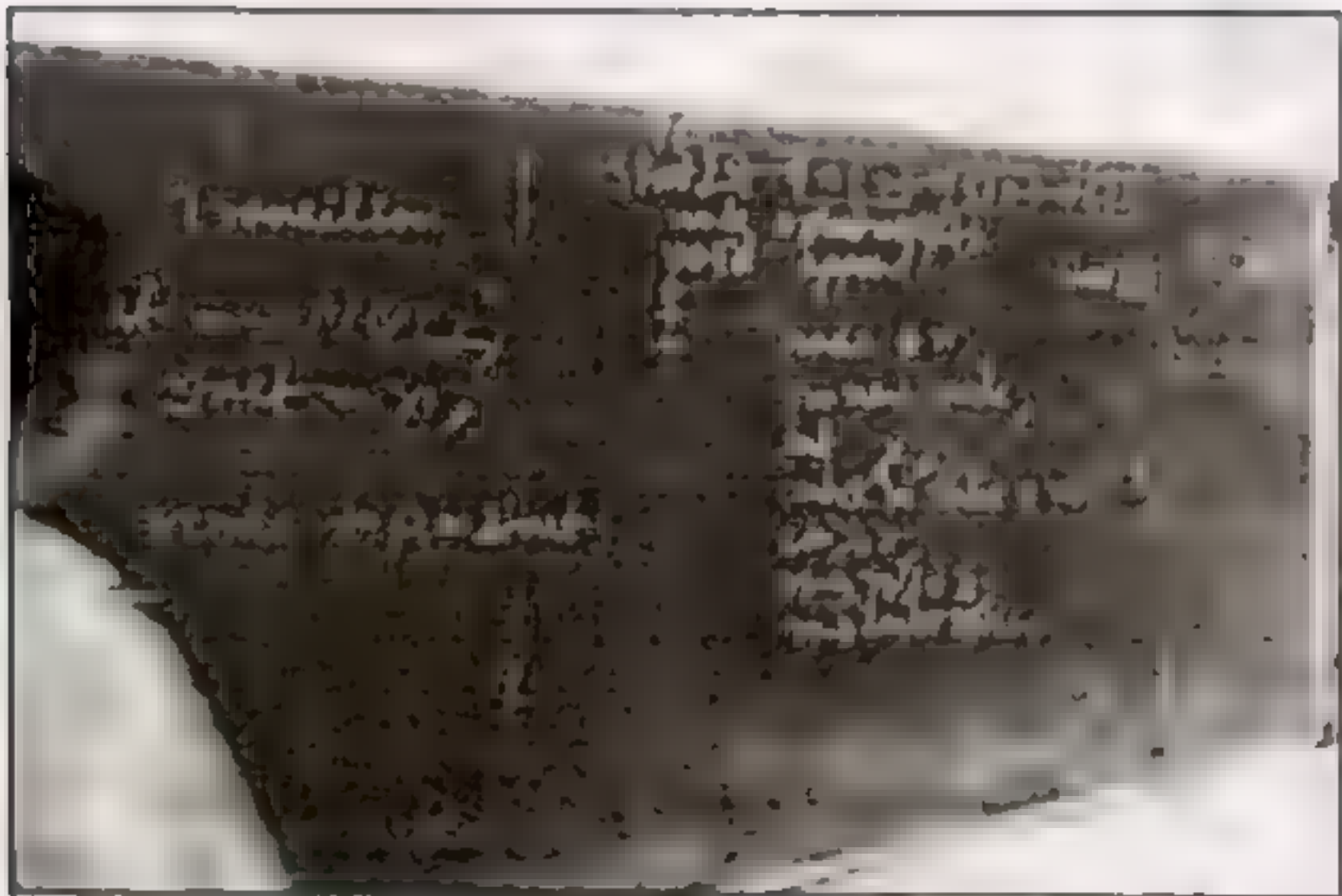

సృష్టించడమే కదా నీ ఆశయము. ఎన్నో శ్రమలు పడుతూ, ఎన్నో రాత్రులు ఆలోచనలతో గడుపుతూ తుట్టతుదకు నీ పరిశోధనను పూర్తి చేశావు. ఫలితాన్ని ఆచరణలో పెట్టించావు. కాని పర్యవసానం నీ తలను మించిపోయింది. వేల కొలది జనానికి పనులు లేకుండాపోయాయి. ఇంక పనుల్లో వున్నవాళ్లా చిన్నపిల్లలు. వాళ్ళయినా కేవలం యంత్రాలుగా, కీలుబొమ్మలుగా చేయబడ్డారు. ముగ్గురో, నలుగురో, ఆధవా యే పదిమందో పెట్టుబడిదార్లు కోట్ల కొద్దీ గడించి సీసాలతోటే 'షాంపేన్' త్రాగుతూన్నారు. ఇల్లాంటి ఫలితాన్నేనా నీవు కోరింది? దీన్నేనా నీవు వాంఛించింది? ఎల్లాంటి దారుణ స్వప్నం!

ఇన్ని మాటలెందుకు? ఆధునిక పారిశ్రామికాభివృద్ధి చరిత్రను చదివి చూడు! కుట్టు యంత్రం కనిపెట్టడంవల్ల దర్జీవానికి యేమి లాభం కలిగింది. ఏమీ లేదు! డైమండ్ ట్వీల్లుగుడ్డలు కట్టుకుంటూనే వున్నాడు. కాని కొత్తగూడెం, కోలారుగనుల్లోని కూలివాళ్ళు క్షయతో చనిపోతూనే వున్నారు. రోజుకూలీలూ, మేస్త్రీలూ పనేమీ లేక మాడిపోతూనే వున్నారు. నీవు యెలాంటి తీవ్ర మనస్సుతో యెల్లాంటి నిష్పక్ష పాత బుద్ధితో పారిశ్రామిక సమస్యల్ని ఆలోచించేవో, అలాంటి బుద్ధితోటే సామాజిక సమస్యల్ని గురించి కూడా ఆలోచిస్తే దీంట్లోని మూల సూత్రం నీకు కనపడకపోదు. వ్యక్తిగత అస్తులు, కూలిపని పద్ధతి - ఈ రెండూ సంఘంలో వున్నంతకాలం ప్రతీ కొత్త పరిశోధనా, కూలీల సౌకర్యాన్ని వృద్ధి చేయడానికి మారుగా, అతని జీవితాన్ని నాశనం చేస్తుంది. నిరుద్యోగాల్ని ఎక్కువ చేస్తుంది. అతని బానిసత్వాన్నింకా బిగువు చేస్తుంది. అతని కష్టాల్ని నైచ్యతకు గురిచేస్తుంది. కరువు అధికం చేస్తుంది. ఇంతేగాక ఇదివరలోనే సోమరులై సుఖానందముల్లో మునిగి తేలుతూన్న వాళ్ళనే ఇంకా పైపైకి తెస్తుంది.

ఈ విషయాల్ని తెలుసుకున్న తర్వాత నీవేమి నిశ్చయం చేసుకుంటావు? బహుశా నీ అంతరాత్మను శుష్కవేదాంతంతో అణచిపెట్టి స్వార్థపరుడవై పోతావు. ఒక శుభదినాన నీ చిన్ననాటి విశాల భావాలకు స్వస్తిచెప్పి కేవలం స్వార్థ సుఖానందాలకై పాటుబడ నారంభిస్తావు. అంటే, నువ్వు కూడా ఈ ప్రత్యక్ష దోపిడి గాండ్ర కూటంలో చేరుతావన్నమాట. లేదా, నీవే సహృదయుడవైనట్లయితే ఇట్లా అనుకుంటావు. 'కాదు. ఇది నూతన శాస్త్ర పరిశోధనలతో కాలం పుచ్చవలసిన సమయం గాదు. మొట్టమొదట వస్తూత్పత్తి విధానంలో వున్న లోపాల్ని సవరించాలి. ఎప్పుడైతే ఆస్తులనే మాటలేకుండా చేయగలుగుతామో, అప్పుడు ప్రతి నూతన పరిశోధనా ఫలితమూ మానవ సమాజానికంతకూ చెందుతుంది. ప్రస్తుత ధనస్వామ్య వ్యవస్థ క్రింద కేవలం యంత్రాలకన్నా అస్వతంత్రులై, వ్యక్తిత్వంలేని ఈ కోట్ల కొలది కూలీలు అప్పుడు ఆలోచించి పనిచేయగల సమర్థులై, చదువుటచేత, అనుభవం చేత గడించిన ధీశక్తిని పారిశ్రామికాభివృద్ధికై వినియోగించగలవాళ్ళవు తారు. మనం స్వప్నంలో కూడా వూహించి వుండనంత అభివృద్ధికి ఒక అర్థశతాబ్దంలోనే యంత్ర సాధనాలు ముందుకుపోయి తీరుతాయి.

బడిపంతులు

ఉపాధ్యాయులకు నే చెప్పవలసిందేమిటి...? ఎవరు తమ వృత్తిని నీచమైనదిగా, బాధాకరమైనదిగా ఎంచుకుంటారో, వాళ్ళకు గాదు నే చెప్పేది... మరెల్లాంటి వాళ్ళకంటే, ఎవరు నిర్మలానంద పూరితులై అమాయకమైన చూపులతో పకపక నవ్వుతూ వున్న పిల్లలు చుట్టూ కూర్చున్నప్పుడు తన చిన్నతనంలో తన కెట్టి విశాల భావాలూ, మానవ సేవా సక్తి వుండేవో, అట్లాంటి భావాలే వాళ్ళ తలల్లో చొప్పిస్తూ వాళ్ళని కాగల భాగ్యశాలులుగా తయారుచేయడం ఎల్లాగా యని ఆలోచించే ఉత్తమ గురువులకే.

తరచుగా నీవు విచారంగా వున్నట్లు కనపడుతున్నావు. నీ కనుబొమ్మలు అట్లా ఎందుకు ముడివేసుకుంటున్నావో నాకు తెలుసులే. ఆ కుర్రవాడు నీకు చాలా ఇష్టమవుతుంటాను. అతడీ రోజున వ్యాకరణ సూత్రాలు చదువుకొని రాని మాట నిజమే. కాని రుహాన్సీరాణి చరిత్రలోని రెండు పద్యాలూ, వప్ప చెప్పునప్పుడు యెల్లాంటి ఉద్రేకాన్ని చూపించాడు! అక్కడే, అప్పుడే ఆ క్రూరులనందర్నీ కత్తి తీసికొని పోడవగోరెనా అన్నట్లుండలేదా! అతని కండ్లు మిలమిల మెరసినవి, కంఠంలో మధుర భావపూరితమైన ఉద్రేకం కనిపించింది.

కాని ఇంటికి పోయిన తర్వాత తల్లి, తండ్రి, మామా కూడా అతన్ని చీవాట్లు పెట్టారు. బలవంతులకీ, మత గురువుకీ, ప్రభువుకీ, పల్లెటూరి అధికారులకీ, అందరికీ గౌరవం చూపాలని చెప్పేరు. అధికారులయెడ భయభక్తులు, పెద్దల యెడల అణుకువ, సంసారపక్షంగా ఉండడం మొదలైన మహావిషయాల్ని గురించి ఉపన్యాసాలు దండంచేరు. ఆ కుర్రవాడు హడలిబేజారైపోయాడు. స్వాతంత్ర్య భావ పూరితమైన ఆ పుస్తకాన్ని క్రింద పారేసి 'నీతి కథామంజరిని' తీసుకొనేవరకూ వాళ్ళ చీవాట్లు శాంతించనే లేదు.

ఇంకోటేమిటంటే, నీ దగ్గర చదువుకున్న వాళ్ళల్లో గట్టివాళ్ళని నీ వనుకొన్న వాళ్ళందరూ పరమ దౌర్భాగ్యులుగా తయారయ్యేరని తెలుసుకున్నావు. ఒకడు తనకేదో పెద్ద ఉద్యోగం రావాలనే పగటి కలలు కంటూవుండడం కంటే మరేమీ ఆలోచించడమే లేదు. మరొకడు గుమస్తా పనిచేస్తూ తన యజమానితోపాటు కూలీలకిచ్చే బేడ

డబ్బుల్లోంచే మామూళ్ళ పేరు చెప్పి కక్కుర్తిపడి వాళ్ళ పొట్ట కొడుతూన్నాడు. నీవనుకున్నావు, వీళ్ళంతా తెగచదివి మానవ సంఘాన్నంతా ఉద్ధరిస్తారని, కాని నీ వూహలు నిరాధారాలైనాయి. దాన్ని గురించే నీవిప్పుడాలోచిస్తున్నావు. నా కిట్లా పొడగట్టుతూంది. ఇంకెన్నో రోజులు అవసరం లేదులే. మహా అయితే ఒక యేడాదిలోనే నీవిట్లా తలచేరోజు వస్తుందనే నా భయం. మహా పొడిచేస్తారనుకున్న యువకులంతా యీ విధంగా నీ ఆశయాలని విఫలం చేయడం చూసి చూసి, ప్రాణం విసిగి ఇట్లా అనుకుంటావు. ఝాన్సీ రాణి చాలా స్వాతంత్ర్య పిపాసియే గాని బొత్తిగా ప్రపంచ జ్ఞానం తెలియనిది. పగలల్లా ఏ 'రూల్ ఆఫ్ త్రీ' యో పిల్లలకి నూరిపోసి ఇంటికొచ్చి తరువాత యే కుక్కి మంచంలోనో పడుకుని మననం చేసుకునేందుకే గాని ఈ కవుల రాతల ఉపయోగం మరేమీ లేదు. కవులందరూ మేఘాల్లో విహరిస్తూ వుంటారు. మన నిత్యజీవితానికి వాళ్ళ రాతలకీ యేమీ సంబంధం వుండనే వుండదు.

ఒకవేళ వాటిరెంటికీ సంబంధం వుంటే వుండొచ్చును. గాని కవుల రాతలకీ రేపొచ్చే స్కూళ్ళయినస్పెక్టరు పరీక్షకీ అసలే సంబంధం వుండదు. నా కెందుకొచ్చినవీ గొడవలన్నీ, తప్పుదు, అందరికిలాంటి వాడవే అయితే ఇంతే అనుకుంటావు.

కాని, నీలో మానవత్వమూ, పౌరుషమూ యే మాత్రమున్నా నీలో వేడి రక్తమే ప్రవహిస్తూంటే, నీ వయస్సు మళ్ళినా ఫరవాలేదు: నీ యౌవన కాలములో నీలో జాగృతములై వుండిన వున్నతాశయాల సిద్ధికై పనిచేయ నిశ్చయించుకుంటావు. పిల్లలందరికీ, స్కూళ్ళలోనూ, ఇంటి వద్దా కూడా విశాల భావాల్ని కలుగజేసే మానవత్వాన్ని పెంపొందింపజేసే విద్యయే కావాలంటావు. అట్లాంటి సౌకర్యాలు నేటి ధనస్వామ్య సంఘంలో యెప్పుడూ కల్పించబడవు, సహింపబడవు, అని తెలుసుకుంటావు. వెంటనే ఈ సంఘ విధానాన్ని తీవ్రంగా విమర్శ చేస్తావు. విద్యాశాఖ వారు వెంటనే నిన్ను పనికిరాని వాళ్ళలోనూ, రౌడీ వాళ్ళలోనూ జమవేసి, వాళ్ళ లిస్టుల్లోంచి తప్పించుతారు. బ్రతుకు జీవుడాయని ఒక్క నిట్టూర్పువిడిచి, నీ కర్తవ్యాన్ని ప్రారంభిస్తావు. వయస్సులో నీకంటే పెద్దవాళ్ళయినా నీ దగ్గర చదువుకోదగిన వాళ్ళందరికీ నీవు చెప్పడం ప్రారంభిస్తావు. ఏమిటా! మానవ సంఘం ఎట్లా వుండాలో, కాదు కాదు. ఎట్లా వుండడానికి అవకాశాలున్నాయో అనేదొన్నే. అంటే నీవు కూడా ఈ కమ్యూనిస్టుల్లో చేరి, ఈ అవకతవక సంఘం యొక్క మూలమట్టాల్ని కూలగొట్టడానికి ప్రయత్నిస్తావు. అంటే ఈ ప్రపంచంలో మానవజాతికి నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, తిరుగులేని స్వాతంత్ర్యం, నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, నిజమైన సమానత్వం కలుగజేయడానికి మాతో చెయ్యి చెయ్యి కలిపి పనిచేస్తావన్నమాట.

ఇక కళోపాసకులకు

ఓ యువకులైన చిత్రకారులారా! శిల్పులారా! గాయకులారా! కవివ్రతంసులారా! మీ పూర్వుల్ని ఏ పవిత్ర భావాలు ప్రేరేపించివనో అట్టివి మీలో వెదకినా కనిపించడంలేదు. కళ వెనుకటికి వలెనే మానవులందరికీ ఆనందం కలిగించేదే. సర్వ ప్రజలకీ సమాన హక్కు. కాని దళారీ వ్యాపారమే కనిపిస్తోంది నేటి కళలలో.

మరొకలాగ యెలా గుంటుంది. కళల్లోని విప్లవకర శక్తి నశించితర్వాత ఇంతకంటే యెక్కువగా ఎట్లా వుంటుంది? మధ్యయుగంలో సృష్టికి ప్రతిసృష్టి చేసిన చిత్రకళ నీచ దృశ్యాల్ని చిత్రించడంతో తృప్తి పొందుతూంది. కవిత్వం యే శయనాగారాన్నో, తాగుబోతుల వైభవాన్నో, వివరంగా వర్ణిస్తూ పడుపు వృత్తిలోకి దిగింది.

‘అలాగైతే యేం చెయ్యమంటావయ్యా?’ అనేనా నీ వ్రశ్న? నా సమాధానమేమిటంటే నీలోని పవిత్రాగ్ని ఆరిపోయేవుంటే నీవేం చేస్తూంటావంటే ఇది వరదాకా నీవేమి చేసేవో దానినే. నీ కళ యెందుకు పనికి వస్తుందంటే వర్తకుల దుకాణాలను అలంకరించడానికే. నీ కవిత్వము చిల్లర పత్రికల్లో చిట్టికథలూ గీతికలూ రాయడానికే. అధమాధమ తరగతిలో చేర్చదగిన నాటకాల్లో వేషాలు వేయడానికే నీ సంగీత నాట్యకళలు. మీరిప్పటికే ఇల్లాంటివాళ్లుగా తయారైనారు. మీ కళలు కొడిగట్టిన దీపాల్లాగ కాంతి విహీనంగా వున్నాయి.

కాని, నీలోనే హృదయమంటూ వుంటే అది మానవత్వానికి త్వరపెడుతూ వుంటే నిజమైన కవివలె మానవ యదార్థ జీవితాన్ని తిలకించగల శక్తి వుంటే నీకు కనపడేదేమిటి? లోకమంతా దుఃఖపూరిత మైనదిగానూ ప్రతిచోటా మానవుడు బాధించబడుతూన్నట్లా చూస్తావు. ఇక్కడ మనుష్యులు ఆకలిచిచ్చుతో చావడం కూడా చూస్తావు. మరో చోట గనుల్లో మానవ కళేబరాలు గుట్టలు గుట్టలుగా పడి వుండడం వీక్షిస్తావు. వీరత్వం

దేశాభిమానం అనే మోసపు మాటలతో ఆసంఖ్యాకులైన అమాయకుల్ని యుద్ధరంగాల్లో లక్షల కొలదిగా చంపించడం చూస్తుంటావు ఇదిగో! ఎవరు వీళ్లు! బారులుతీరి భారాలైన సంకెళ్ళను యీడ్చుకుంటూ పోతూన్న యువకులు వీళ్ళెవరు? విదేశాల్లోనూ, సముద్ర మధ్య మందలి దీవుల్లో వున్న జైళ్ళల్లోనూ, విప్లవకారుల క్యాంపుల్లోనూ, వుండబడడానికై కొనిపోబడుతూన్న ప్రవాసులూ యేమిటి? పాపం! వాళ్ళ మాతృభూమి నుండి, సోదర మిత్రుల నుండి కొనిపోబడుతూన్న యీ మూల్య హృదయాలు, అమానుష బాధల చేత అవసిపోయి ఆ రాతి గోడల మధ్య, అపరిచిత దేశాల్లోనే రాలిపోతాయి గాబోలు! ఏ సోదర మానవుల క్షేమాభివృద్ధి కోసం వాళ్ళ ప్రాణాలని ధారపోస్తూన్నారో, వాళ్ళ స్వసుఖాల్ని వదులుకుంటున్నారో, అట్టి పీడితులూ, దీనులూ మేలుకొనక పోవడంచేతనే కదా, వీళ్ళకీ గతి!

ఓ మానవుడా! ఈ సమాజంలో నిత్యమూ జరుగుతూన్న ఈ అసమ పోరాటంలో నీవు తటస్థుడవుగా ఎట్లా వుండగలుగుతావు? మహా దైర్యానికీ - నీచమైన పిరికితనానికీ, మహోన్నతాదర్శానికీ - నీచపు స్వార్థానికీ మధ్య జరుగుతూన్న ఈ పోరాటంలో తటస్థంగా వుంటే నీలో మానవత్వం వున్నదని ఎట్లా అనుకొంటాం? లేదా, లేదు. నీవు తటస్థంగా వుండలేవు. తప్పక ఆధర్మంచేత నాశనం చేయబడుతూన్న పీడిత ప్రజల పక్షాన చేరుతావు నీవు. జయింపబడిన వీళ్ళ శిబిరాల నుండి ఎలాంటి భయంకర ఆర్తనాదాలు! కాని, ఏమి ఈ ఉన్నతాదర్శముల శక్తి! ఎవరు జ్ఞానజ్యోతికై, మానవ సంఘానికై, పవిత్ర న్యాయానికై పోరాడుతున్నారో, వాళ్లే ధన్యులు! వాళ్లే సుందర జ్యోతిర్మూర్తులు ! అట్టి వాళ్ళ పక్షంలో చేరడం నీ కర్తవ్యమని వేరే చెప్పాలా?

“ఏమిటి నేను చేయవలసింది?” అంటూ చివరికి నన్ను ఆపుతావు.

“ఏమిటోయి, ఈ గొడవంతానూ?” అంటావు నువ్వు. “శాస్త్ర పఠనమూ, పరిశోధనా భోగానుభవానికే అయితే, వైద్య వృత్తి మోసమూ, కళ్ళ నీళ్ళు తుడవడమూ అయితే, న్యాయవాద వృత్తి అన్యాయాన్ని నిరంకుశంగా సాగించడానికే అయితే, మానవుని శ్రమ తగ్గించడానికి కని పెట్టుబడే యంత్రాలన్నీ దోపిడీ యత్నాలే అయితే, పిల్లల్లో సరియైన విజ్ఞానాన్ని వ్యాపింపచేసి, కర్తవ్యబోధ చేయడానికి ఈ స్కూళ్ళే పనికి రావంటే, కళల్లో పవిత్ర విప్లవాగ్ని లేకపోతే ఇవన్నీ ఆభాస మాత్రమేనని చెప్పేట్లయితే మరేం చెయ్యమంటావు? చేతులు ముడుచుకొని కూర్చోమంటావా? కళ్ళు మూసుకు నిద్రపోమంటావా?”

ఓరి పిడుగా! నీవేమి చెయ్యాలో చెప్పనేలేనా? చేతినిండా వుంది పని. అందులో నీ చేతులు అంతరాత్మ ప్రబోధంతో పూర్తిగా యేకీభవిస్తాయి. ఎందరో చురుకైన వాళ్ళకీ, ఉన్నతాదర్శాలుగల వాళ్ళకీ ఈ పనిలో పవిత్ర జ్యోతీ, ప్రేరేపణ కనిపిస్తాయి.

“ఏమిటా పని?” ఇదిగో చెపుతూన్నా.

ఇవిగో, రెండే మార్గాలు. మూడోది లేనేలేదు. నీ అంతరాత్మను చంపుకొని, నీ వున్నతాదర్శాలకు శాశ్వతంగా స్వస్తి చెప్పి, “పోనిద్దూ నా మట్టుకు నేను సుఖంగా నా జీవితాన్ని ఆనందంగా గడుపుతూన్నంత కాలం ఈ మానవులంతా యే గంగలో దిగితే నా కేమి? ఈ మూర్ఖులంతా చవటలై పోయి నన్ను స్థిమితంగా అనుభవించనిచ్చినంతకాల నాకీ గొడవలెందుకు?” అని అనేస్తావు. లేదా ఇంకో మార్గమేదంటే, నీవీ సోషలిస్టుల్లో చేరి ఈ పాడుపడిపోయివున్న సమాజాన్ని పూర్తిగా మార్పు చేయడానికై పాటుపడతావు. నీవు నిష్పక్షపాతబుద్ధితో ఆలోచించేటట్లయితే ఈ నిశ్చయానికే వచ్చి తీరుతావు. నీవే అన్నమాటేమిటి? ప్రతీ తెలివైన వాడూ ఇట్లాంటి నిశ్చయానికే రాకమానడు. అయితే ఒక్కటుంది. స్వార్థపరత్వ బుద్ధితో కూడిన స్నేహితుల సలహాపై నీ నిర్ణయం ఆధారపడి వుండకూడదు. నీకున్న బూర్జువా సంస్కారంవల్ల పట్టుబడిన ఈ తప్పుదభిప్రాయాల్నీ, పెడదారినిపెట్టే సందేహాల్నీ లెక్కచేయకూడదు.

అట్లా దారికి రా. ఈ నిశ్చితాభిప్రాయానికి వచ్చిన తర్వాత ఇంకో ప్రశ్న వస్తుంది! కార్యక్రమ విధానం ఏమిటి చెప్పా ? అని.

ఇందుకు జవాబు చాలా సులభం.

నీవు ప్రస్తుతపు స్థితిలో నుండి చూస్తున్నంతకాలమూ, కూలీ రైతులు అంటే యేవో జంతువులనీ, మనకంటే భిన్నమైన వాళ్ళనీ తలుస్తావు. అంచేత నీవుకూడా వాళ్ళల్లో ఒకడుగా ఎప్పుడవుతావో అప్పుడిట్లాంటి ప్రశ్నలేవీ రావు.

ఇక్కడా, అక్కడా, అన్న మాటేమిటి? అక్కడ ఇంగ్లాండులో, ఇక్కడ జర్మనీలో, అక్కడ యునైటెడ్ స్టేట్స్ లో, ఇక్కడ ఇటలీలో, అక్కడ చైనాలో, ఇక్కడ ఇండియాలో, ఇంకా ప్రతీ ప్రదేశంలోనూ, యెక్కడెక్కడ పీడించేవాళ్ళూ, పీడించబడేవాళ్ళూ వున్నారో అక్కడక్కడల్లా కూలీ రైతుల్లో ఒక బ్రహ్మాండమైన ఉద్యమం బయలుదేరి పని చేస్తుంది. ప్రతీ దేశంలోనూ వాళ్ళల్లో ఆత్మవిశ్వాసం, వర్గ చైతన్యం జాగృతమౌతూంది. పెట్టుబడిదారీ ప్రభుత్వ విధానంవల్ల సామాన్య ప్రజలపై విధింపబడిన బానిసత్వాన్ని శాశ్వతంగా నాశనం చేసి ఆ సమాజ ఆస్తికలపై నూతన సమాజాన్నికదాన్ని, న్యాయమూ, సమానత్వమూ, సోదరత్వమూ అనే ఉన్నతాదర్శాలపై నాధారపడి వున్న నూతన సమాజాన్నికదాన్ని నిర్మాణం చేయడమే మన ఆదర్శం. సమాజంలో వుండే అన్యాయాల్నీ, బాధల్నీ గురించి హృదయాల్ని ద్రవింపచేసే గీతాల్ని పాడుకుంటూ కూర్చుంటే కాదు. అట్లాంటి గీతాల్ని పద్దెనిమిదో శతాబ్దంలో బానిసలూ పాడేవాళ్ళు. ఇప్పటికీ అనేకచోట్ల పాడుతూన్నారు కూడాను. పాటలతో మన కర్తవ్యం పూర్తికాదు. చేయవలసిందల్లా తన్నెదుర్కొని బానిసత్వంలో ఉంచేటందుకు చేయబడే ప్రభుత్వాలన్నిటినీ చలించని ధైర్యంతో ఆత్మవిశ్వాసంతో త్రోసి రాజనడానికై పనిచేయడమే. ప్రతిచోటా ఇలాంటి ప్రయత్నాలు తీవ్రంగా కొనసాగించబడుతూనే వున్నాయి. ఈ జీవితం మానవ సమాజంలో మూడువంతుల మందికి యమ యాతనగా వున్న యీ దుర్భరజీవితం అందరికీ

నంతోషదాయకంగానూ, ఆశాపూరితంగానూ వుండేటట్లు చేయడమెట్లాగ? అనే ప్రతీవాడూ యోచిస్తున్నాడు. తన లోకజ్ఞానాన్నీ తన అనుభవాన్నీ తన దుఃఖపూరిత జీవితాన్నీ ఉపయోగించి సామాజిక జీవితాన్ని ఎదుర్కొంటూన్న క్లిష్ట సమస్యల్ని విడదీయడానికే ప్రయత్నిస్తున్నాడు. దుర్భర జీవిత రంగంలో తనతోబాటు సహచరులుగా వున్న వాళ్ళతో తనకు ఐక్యత కలిగించుటకొరకై సంఘాల్ని స్థాపించనారంభిస్తున్నాడు. ఏకైకాదర్శానికై పాటుపడేవాళ్ళందరూ ఒక్క సంఘంగా చేరి సమస్యల్ని యెదుర్కోడం నేర్చుకుంటారు. చాలీచాలని స్వల్ప విరాళాలపై ఆధారపడిన సంఘాల్ని బహు కష్టంతో స్థాపిస్తారు. దేశ విదేశాల్లో వున్న తమలాంటి సోదర బృందాలతో సంబంధాలు కల్పించుకుంటారు. ఎట్లాంటి సామాజిక వ్యవస్థ స్థాపించబడినట్లయితే ఈ ప్రపంచాన్ని అలుముకున్న అశాంతి, యుద్ధ ప్రయత్నమూ తొలగింపబడతాయో అట్లాంటి సమాజ నిర్మాణానికీ, ఆ శుభదినం త్వరలో రావడానికి ఈతడు, ఈ పెద్ద కబుర్లు చెప్పే రాజకీయ వేత్తలూ, శాంతి దూతలూ, మానవ సేవాపరాయణులూ, అనిపిలువబడే వీళ్ళందరికంటే యొక్కువ గానే పనిచేస్తాడు. తన తోటి సోదరులు విదేశాల్లో ఏమి చేస్తున్నారో తెలుసుకోవడం కోసం, వాళ్ళలోగల పరస్పర సంబంధాలు వృద్ధి చేసుకోవడం కోసం, తన భావాల్ని ఇంకా విశాలపరుచుకోవడానికి, ప్రచార సౌకర్యం కోసం తన పత్రికల్ని అతి కష్టం మీద సాగిస్తూంటాడు. అతని శ్రమ, నిరంతర కృషి ఎంత ఉన్నత భావ దాయకాలు! ఎలాంటి విసుగూ, విరామమూ లేని పోరాటాన్ని సాగిస్తున్నారు. ఎడతెగని కష్టాలవల్ల, తప్పుడభిప్రాయాలవల్ల, ప్రభుత్వ దౌర్జన్యాలవల్ల ధైర్యహీనులై కొందరు తన్ను విడిచిపోతుంటారు. ఒక్కొక్కప్పుడు తుపాకిగుళ్ళవల్లా, ఆకస్మిక దండయాత్రలవల్లా చెదరిపోయిన తన సహచరుల్ని తిరిగి కూర్చుకుంటూందాలి. ఒక్కొక్కసారి సమూహ వధలవల్ల పాడుబడిపోయిన 'స్టడీ-సర్కిల్స్'ను తిరిగి కొనసాగిస్తూందాలి. ఎంత కష్టము!

ఈ పత్రికలన్నీ నడపాలీ అంటే నిద్రాహారాలు కూడా వదలి పెట్టాలి. ఎక్కడెక్కడి వార్తలో నంపాదినస్తూందాలి. ఎన్నెన్ని విషయాలో చదివి పాఠకులకు సరిగా అందజేస్తుందాలి. తమ జీవితావసరాలకై బానిసలుగా పనిచేస్తున్న కార్మిక వర్గమంతా ఈ ఆందోళనను సాగిస్తూంటారు. గంజిలో వుప్పునైనా మానేస్తారుగాని ఈ ఆందోళనని పోషించడం మానలేరు. మానరు. ఇందులోనూ ఎంత ప్రమాదం వుంది. ఆ యజమాని ఎప్పుడైతే సేవకుడు తిరుగుబాటు చేసే ఉద్దేశాన్ని కలిగివున్నాడని తెలుసుకొన్నాడో, అప్పుడే అతన్ని పనిలో నుంచి తొలగించేస్తాడు. కుటుంబం, భార్యాబిడ్డలు, మాడిపోవలసివస్తుంది. అతనికి యే భయచ్ఛాయలూ లేకపోలేదు. కాని యేవో కష్టాలు వస్తాయని మన కర్తవ్యాన్ని విస్మరించడమా? మరొకటి, వాళ్ళకి ఇప్పుడున్న వాటికంటే ముందుయొక్కువ కష్టాలు వస్తాయా? సామాన్య కార్మిక కర్షక సంఘాల్లోకి వెళ్ళి చూస్తే నీకు కానవచ్చే పరిస్థితి ఇదే! ఈ అసమాన యుద్ధంలో....అంటే సుస్థాపితాలైన సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థిక, మత శక్తులతో పరికరశూన్యుడైన ఈ కార్మికుడు చేసే పోరాటంలో అతడెన్నిసార్లు ఇలా వాపోయి వుంటాడో గదా!

“మన జీవితాల్ని కూడా లెక్కచేయక, సామాజిక వ్యయం మీద చదువుకున్న ఆ యువకులిప్పుడెక్కడవున్నారు? వాళ్లు చదువుకొంటూన్న రోజుల్లో వాళ్ళకు కావలసిన దుస్తులూ, తిండి, ఇచ్చింది మనమే కదా? ఎండవానలు లెక్కపెట్టక కొండలు పిండికొట్టే బరువులు మోస్తూ కడుపులోకి గంజినీళ్ళయినా పూర్తిగా లేకపోయినా ఈ పెద్ద పెద్ద భవనాలూ, కళాశాలలూ, మ్యూజియములూ ఇలాంటివెన్నో నిర్మించి ఇస్తున్నాం వాళ్ళ కోసం. పుస్తకాలు చదవడం మనకు తెలియనే తెలియదు. కానీ వాళ్ళకోసం యెల్లాంటి చక్కని పెద్ద పుస్తకాలు అచ్చువేసి ఇస్తున్నాము! కళ్ళు గుంటలుబట్టి పాలిపోయిన ముఖాలతో, మానవ సంఘం యొక్క విజ్ఞానాన్నంతా తమ బుర్రల్లోనే ఇముడ్చుకొన్నామనే పెద్ద పెద్ద మాటలు చెప్పే పండితులిప్పుడేమైనారు? వాళ్ళ కళ్ళకు ఘనం పురుగుల్లా కూడా కనిపించము కాబోలు! స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి వ్యాఖ్యానాలు చేస్తూ, గంభీరంగా మాట్లాడే ఆ దేశ భక్తులిప్పుడేమైనారు? నిత్యమూ ధూళిలోకి అణగద్రొక్కి వేయబడుతూన్న మన స్వాతంత్ర్యాన్ని గురించి ఆ దేశభక్తులెప్పుడైనా ఆలోచించేరా? ఈ వ్రాత గాళ్ళూ, కవులూ, చిత్రకారులూ, వీళ్ళూ వాళ్ళూ అన్నమాటేమిటి? ప్రతి వాడూ దీన ప్రజలనీ, కష్ట జీవులనీ కళ్ళంట నీళ్ళు కారుస్తూ యెన్నో ఉపన్యాసాలిస్తారు. కథలు వ్రాస్తారు. చిత్రాలు చిత్రిస్తారు. కానీ వాళ్ళు మన ఈ పోరాటంలో యే మూలనైనా కనిపిస్తున్నారా? సమాజంలో వున్న కుళ్లుని తొలగించడానికై మనం చేస్తూన్న ఈ పోరాటంలో వాళ్ళు మన కెల్లాంటి సానుభూతిని చూపుతున్నారా?”

కొందరు తమరెల్లాంటి స్థితిలో వున్నా పిరికివాళ్ళయి ఉపేక్షా భావంతోనే తిరగబడే సమర్థత, మగతనం లేక తృప్తితో అనుభవిస్తూంటారు. మరికొందరు సిగ్గునీ, మానుషాన్నీ విడిచిపెట్టి సామాన్య ప్రజలను తమ సౌకర్యాల కోసం నీచంగా దోచుకొంటూ కష్టజీవుల పోరాటాన్ని యెదిరిస్తూ కుతంత్రాలవల్ల దాన్ని అణచివేయడానికి చూస్తుంటారు.

అప్పుడప్పుడు ఒక్కొక్క ఉద్రేక స్వభావం కలవాడో, కీర్తి ప్రతిష్టలు కోరేవాడో, ఒక యువకుడు ఈ పోరాటంలోకి వస్తూంటాడు. బహుశా అతడు తన మనో వీధుల్లో పెద్ద పెద్ద ఊరేగింపులూ, అధ్యక్ష పీఠాలు, యుద్ధరంగంలో జయం కలిగిన మీదట లభించే గౌరవం వీటినే చిత్రించుకొంటూ ఆశాపూరితుడై దివాస్వప్నాలు కంటూంటాడు.

కానీ తన గమ్యస్థానానికి త్రోవ చాలా దీర్ఘమనీ, అది పువ్వులతో నిండినది గాక ముళ్ళతో నిండినదనీ తెలిసికొన్న తర్వాత తానంతట వరకూ యే సిద్ధాంతాలకై పోరాడాడో వాటినే గంగలో ముంచి పరుగెడతాడు. సాధారణంగా వీళ్ళంతా ఆశతో ఏదో బావుకుందామని వచ్చిన ఆత్రగాళ్లు. ఆ పాలపొంగు కాస్తా చల్లారిన తర్వాత వాళ్ళు సాధారణంగా పదవుల కోసమూ, ఓట్ల కోసమూ మాత్రమే చూస్తూ కూర్చుంటారు. వాళ్ళు మొదట యే సిద్ధాంతాల్ని పొగడేరో వాటినే అమలులో పెట్టడానికి ప్రజలు చేసే పోరాటంలో వాళ్ళకి వ్యతిరేకంగా వుండడానికి కొంచెమైనా సిగ్గుపడరు. వాళ్ళ మీదనే తమ ఫిరంగుల్ని యెదురు త్రిప్పుడానికి సంకోచించరు. వాళ్ళ మాట వేదవాక్యమని,

మనం ఏమి చేయాలో వినండి

శాస్త్రీయ సిద్ధాంతాల్ని ప్రేమించే ఓ విద్యార్థులారా! యువకులారా! మీకు సోషలిజమంటే సరిగా తెలిసినట్లయితే, మన తలుపుల్ని తట్టుతూన్న ఈ గొప్ప విప్లవాన్ని మీరు సరిగా అర్థం చేసుకొన్నట్లయితే శాస్త్రాలన్నిటినీ తిరిగి వర్గీకరించి నూతన సామాజిక సిద్ధాంతాలతో విరుద్ధంగాకుండా వుండేటట్లు పనిచేయాలనీ ఈ మహారంగంలో లోగడ ఎవరూ ఎప్పుడూ కనీ వినీ యెరుగని పరిపూర్ణమైన మార్పు తీసుకురావాలనీ అట్లా చేయడం మీకు విధియై వుందనీ మీకు వేరే చెప్పాలా?

అప్పుడున్న చారిత్రక గ్రంథాల్లో చక్రవర్తుల గాథలూ, గొప్ప రాజకీయ వేత్తల కూటనీతులూ, రాజకీయ సభలూ, పార్లమెంటులూ, వీటి కార్యక్రమాలూ, పాలకజాతులు దేశాభిమానం పేరిట స్వలాభం కోసం చేసే దారుణ యుద్ధాలూ ఇవి మినహాగా మరేమి వున్నాయి? ఈ చరిత్రల్ని కూడా నూతన పద్ధతుల మీద సంస్కరించి వ్రాయవలసి వుంటుంది. వాటిల్లో మానవ సంఘం యొక్క క్రమ వికాసం, ప్రభుత్వమూ, మతమూ, వీటి వుద్దేశ్యాల్నూ, వీటివల్ల యేయే వర్గాలు లాభం పొందేయో, కార్మిక కర్షక వర్గాల, ప్రజాసామాన్యం, వీళ్ళ స్థితిగతుల్ని ప్రభుత్వాలు యెట్లా దోపిడీ చేసి నాశనం చేశాయో మొదలైన విషయాల్ని శాస్త్రీయ దృష్టితో వ్రాయాల్సి వుంటుంది. అర్థశాస్త్రాలన్నీ కూడా ధనికవర్గం శ్రామికుల్ని నిరంతరం దోపిడీ చేసే పద్ధతుల్నీ, సులభమార్గాల్నీ, పరస్పర విరుద్ధ సూత్రాల్నీ, బోధిస్తూ ఈ పెట్టుబడిదార్ల దోపిడీ విధానమే మనకు ముక్తి దాయకమని బోధిస్తూ ఈ విధానాన్ని త్రోసివేస్తే చాలా ప్రమాదం వాటిల్లుతుందని ప్రచారం చేస్తున్నాయి. ఈ ఆర్థిక శాస్త్రాల్ని కూడా అంతర్జాతీయ దృష్టితో ఆధునిక పారిశ్రామిక విప్లవాన్ననుసరించి తిరిగి వ్రాయాలి. ఈ విధంగానే మానవ శాస్త్రం, సామాజిక శాస్త్రం, నీతి శాస్త్రం మొదలైన వాటన్నిటిలోనూ సంపూర్ణమైన మార్పులు తీసుకురావలసివుంది. ప్రకృతి శాస్త్రం యొక్క వివిధ శాఖల్లో కూడా ఆధునికమైన మార్పులు యెన్నో తీసికొని రావలసి వున్నాయి. సరే, చాలు. “మాటలు చెబితే కార్యం లేదు. మీరు కార్యరంగంలో దూకాలి. శాస్త్ర విజ్ఞానం వల్ల మీ మీ అంధ విశ్వాసాల్ని

ఇది వరదాకా వాళ్ళ అధికారం క్రింద వున్న ప్రజలు తమని చూసే అట్లావున్నారని వాళ్ళ ఉద్దేశం. అంతేగాని ఏవున్నతాదర్శాన్ని వాళ్ళు ఆరాధించేరో దానివల్లనే వారికి నాయకత్వాన్ని ఇచ్చేరని అనుకోరు. వీళ్ళల్లోనే మరీ నీచత్వానికి పాల్పడి శ్రామికవర్గ 'సిద్ధాంతాలకే పెడర్థాలు తీసి వాటినే ఈ పోరాటాన్ని నడిపేవారి మీద యెదురుతిప్పడానికి సంకోచించని ద్రోహులు కూడా వుంటారు. ఈ ద్రోహుల్నీ, నీచుల్నీ, పిరికి పందల్నీ గురించి వ్రాసి మన కాలాన్ని వృధా చేసుకోవద్దు.

మధ్య తరగతి యువకుల్లో కొందరు ఇలాంటి నీచత్వానికీ, గర్వంతో కూడిన అసహ్యతకీ, పిరికితనంతో కూడిన అపవాదులకీ ద్రోహానికీ వెనుదీయకపోయినా, చరిత్ర ప్రసిద్ధిగాంచిన ప్రతి సామాజిక విప్లవంలోనూ ఈ తరగతి యువకులు ముఖ్యంగా పాల్గొంటున్నారనే సంగతి అందరికీ తెలిసిందే. ఈ మధ్య తరగతి యువకులే ప్రజల్లో ఆత్మ విశ్వాసాన్ని విజృంభింపచేయడానికి ముందంజవేస్తూ విప్లవాన్ని గమ్య స్థానానికి నడపడానికి తోడ్పడుతారు.

ఇంతపని వుంటూంటేనే నేమి చేయాలని నువ్వడగడం బాగుందీ? ప్రజాసామాన్య కార్మిక కర్షకులు, ప్రపంచానికి కావలసివచ్చే సమస్త వస్తువుల్నీ వుత్పత్తి చేసే ఈ శ్రామికవర్గం శతాబ్దాల నుంచీ అజ్ఞానంలో వుంచబడి దోచుకోబడుతూన్న ఈ శ్రామికవర్గం - బూర్జువా వర్గంతో చేస్తున్న మహా యుద్ధంలో వేలకొద్దీమంది యువకులకు తమ బుద్ధినీ, యౌవనోత్సహాల్నీ, శక్తినీ పూర్తిగా వినియోగించడానికి అవసరం లేకపోయిందా? ఉంది ఉంది. ముమ్మాటికీ వుంది.

పారద్రోలాలి. మానవత్వమనే సామాన్య ధర్మం పేర మనలోని ఐకమత్యాన్ని పెంపొందించాలి. మనల్ని నిరంతరం యెదుర్కొంటున్న కఠిన సమస్యల్ని విడగొట్టే పద్ధతుల్ని నేర్చుకోవాలి. వైజ్ఞానిక శాస్త్ర పరిచయంవల్ల కూడా మీలో ఇలాంటి శక్తులు విజృంభించకపోతే తప్పేవరిది? వెనుకటి శతాబ్దాల్లో తత్వశాస్త్రవేత్తలు యెల్లాంటి త్యాగాలు చేసేరో అట్లాగే మీరు కూడా సత్యాన్వేషణకై మానవ సమాజ కల్యాణానికై అనంత త్యాగం చేసి పోరాడుతూ ఆదర్శ ప్రాయులుగా వుండాలి.

ఓ వైద్యుడా! చిరకాలానుభవం చేత నీవు సోషలిజంలోని నిజాన్ని గ్రహింపగలిగినట్లయితే నీ కర్తవ్యమేమిటో తెలుసా? నేటి సమాజంలోని మూఢాచారాలూ, కూలీ వ్యవస్థా ఇప్పట్లాగే ఉన్నట్లయితే మానవజాతికి ఘోరవతనం తప్పదని ప్రజాసామాన్యానికి నీవు చెప్పవలసి వుంటుంది. ఇప్పటి అనారోగ్యకర పరిస్థితుల్లో, దారిద్రంలో పుట్టడం, పెరగడం, జరుగుతూన్నంత కాలమూ యెన్ని కొత్తమందులు కనిపెట్టినా ఎందరు ధన్యంతరులు దిగివచ్చినా, రోగాల్ని యే మాత్రం తగ్గించలేరని ప్రజలకి నచ్చచెప్పాలి. రోగాలన్నిటికీ ఆర్థిక అవ్వవస్థా, భౌతిక అసమానత్వమూ, ఈ రెండే కారణాలని వారికి నిరూపించి చెప్పవలసి వుంటుంది. ఈ భేదాల్ని నిర్మూలిస్తేనేగాని ఈ రోగాల్ని అరికట్టలేమని చెబుతూ, దాంతో పాటుగా వాటిని నిర్మూలించే మార్గం కూడా చెబుతూ వుండాలి.

ప్రతీ క్షణం కుళ్ళిపోతున్న ఈ సమాజంలో తొలగించాల్సిన భాగాల్ని శస్త్రచికిత్స చేసి తీరాలి. మానవులు విశాల భావంతో తమ జీవితాల్ని నడుపుకోవలసిన పద్ధతినీ, అవకాశాల్ని ప్రతీవాడికీ చెప్పాలి. నిర్జీవమైన శరీరాంగాల్ని ఛేదించకపోతే మిగిలిన శరీరాన్నంతనీ నశింపచేస్తుందని వాళ్ళకు బోధపర్చాలి.

ఓ యువకుడా! నీవు యంత్ర విద్యనీ, ఆధునిక శిల్ప కళల్ని అభ్యసించేవుంటే నీవు నీ పరిశ్రమకీ, పరిశోధనలకీ ఫలితం నిరూపించాలి. కర్తవ్య నిర్ధారణ చేసుకోలేకుండా వున్నవాళ్ళకి ఇంతవరకూ మానవుడెంత విజ్ఞానం ఆర్జించినదీ, అజ్ఞాన సహాయంతో యెల్లాంటి సుఖ జీవనాన్ని గడపవచ్చునో చెబుతూ కర్తవ్యపరాయణులుగా చెయ్యి. ఈ యంత్ర సాధనాలు సమాజ స్వాధీనంలోకి తేబడి సరియైన వ్యవస్థలో నడుపబడేటట్లయితే అద్భుతమైన ఫలితాలు కలుగుతాయని, సహజ అవసరాల్ని దృష్టిలో పెట్టుకొంటూ వస్తూత్పత్తి చేస్తే అనేక రెట్లుగా ఉత్పత్తి అధికమై, ప్రజల అవసరాలన్నీ తీరుతాయని వాళ్ళకి నచ్చచెప్పు.

ఓ యువకుడా! నీవు కవివీ, చిత్రకారుడివీ, శిల్పివీ, అయినట్లయితే నీ కర్తవ్యమేమిటో గుర్తించావా? నువ్వు ఆరాధిస్తున్న కళ యొక్క సంపూర్ణాభివృద్ధినే కోరేటట్లయితే ఇట్లారా! నీ కలాన్నీ, కుంచెనీ, ఉలినీ, సామాజిక విప్లవానికి మార్గం చేయడంలో ఉపయోగించు. ఉత్సాహపూరితమైన రచన, భావగర్భితమైన చిత్రం, వీటితో అత్యాచారాలకు విరుద్ధంగా కార్మిక కర్షక వర్గం చేస్తున్న విప్లవానికి దోహదం చెయ్యి.

విప్లవాన్ని రగుల్కొల్పేటందుకై మానవ సమాజం యొక్క జైన్యతానికై, యెవడు తన జీవితాన్ని అర్పిస్తున్నాడో వాడి తల్లియే ధన్యురాలని నొక్కి చెప్పు. శ్రామికవర్గానికి వాళ్ళ ప్రస్తుతావస్థ ఎంత దీనంగా వుందో అలాంటి స్థితికి కారణాలేమిటో స్పష్టంగా తెలియజెయ్యి. సమాజంలోని మూఢాచారాలూ, విపరీత సిద్ధాంతాలూ మనకు కళంకాలనీ, వాటిని మనం తొలగించేటట్లయితే మన జీవితం ఇంతకంటే యెన్నో రెట్లు వాంఛనీయంగా వుంటుందనీ చెప్పాలి సుమా!

ఒకటే ఆఖరుమాట చెబుతూన్నా. ఎవళ్ళ దగ్గర జ్ఞానం, వక్తృత్వం, యోగ్యత, కష్టపడి పనిచేయగల శక్తి, వున్నాయో అలాంటి వాళ్ళంతా లేచి రండి, మీ మనసుల్లో కార్మిక కర్షకుల యొక్క కష్టాలికి కొంచెమైనా సానుభూతి వుంటే రండి. మీ స్నేహితుల్ని కూడా మన ఈ న్యాయపక్షానికి తీసుకొని రండి. మానవ సమాజానికి యెవళ్ళు తమ జీవితాల్ని అర్పిస్తూ, విప్లవ సామగ్రిని సమకూరుస్తున్నారో వాళ్ళ పక్షాన్ని అవలంబించి మీ కర్తవ్యాన్ని నెరవేర్చుకోండి. కాని మీరంతా ఒక్క విషయాన్ని జ్ఞాపకం ఉంచుకోవాలి. మహా నాయకునిలా గాక స్నేహితునివలె రంగంలోకి దూకండి. నువ్వు ఇక్కడ అధికారం చెలాయించడానికి రాకూడదు. ఒక నూతన జీవితంలో అడుగుపెట్టి, నీ శక్తి యుక్తుల్ని సమాజ క్షేమానికై వినియోగించడానికే వస్తున్నావనుకోవాలి సుమా! ప్రజలకు ఉపదేశించడంతోనే నీ పని పూర్తయిందనుకోకు. ప్రజల కోరికలకు రూపం ఇస్తూ వాటిని పూర్తి చేసేందుకు వాళ్ళతోబాటుగా నీవు కూడా తీవ్ర పోరాటం సల్పాలి. ఏ విధమైన విశ్రాంతి కోరకుండా నీలోని యౌవనోత్సాహాన్నీ, జీవితానుభవాన్నీ సమ్మిళితం చేసి కర్తవ్య మార్గాన్ని అనుసరించిన వాడవు కావాలి. ఇలా చేస్తేనే నువ్వు సార్థక జీవితాన్ని గడపినవాడవవుతావు. అప్పుడే నీవీ విషయంలో చేస్తున్న ప్రయత్నాలన్నీ వ్యర్థమైపోవడం లేదని తెలుసుకోగలుగుతావు. ఎప్పుడైతే ఒకసారి నీ ఆలోచనలకీ, కార్యాలకీ ఇట్లాంటి వున్నత భావమూలకమైన ప్రేరణ కలుగుతుందో అప్పుడే నీలో అంతర్హితాలై వుంటూన్నా నీ వెప్పుడూ వూహించి కూడా వుండవు. ఉత్తమ కార్యశక్తులు నీకు కలుగుతాయి.

నీ వీ విధంగా ప్రజాసామాన్యంలో కలిసిపోయి, న్యాయం కోసం సమానత్వం కోసం యెడతెగని పోరాటం చేస్తుంటే అంతవరకూ దూరదూరంగా చెదరిపోయివున్న కార్మిక కర్షక శక్తులన్నీ నీయందే కేంద్రీకరించబడ్డాయి. ఇంతకంటే మనం కోరేదింకేముంది?

ఇప్పుడైనా ధనవంతులకూ, వున్నత పదవీవాదులకూ రెండు మాటలు చెప్పకపోతే బాగుండదు. ఆ శ్రేణులకు చెందిన ఓ మానవులారా! మీ జీవితాల్లోని అశాంతినీ, ధ్వంధ్వత్వాన్నీ పోగొట్టుకోవాలంటే సోషలిస్టుల వద్దకు చేరండి. వాళ్ళతో కలిసి పని చేయండి. సామాజిక విప్లవాన్ని సఫలం చేసే యత్నాల్లో మీరు కూడా తోడ్పడుతూ, కార్మిక కర్షక వర్గాలకి మీ పూర్వులు చేసిన ద్రోహానికి ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకోండి. మీలో యే మాత్రం విశాల భావం, శాస్త్రీయ విమర్శనాశక్తి, మానవత్వమూ వున్నా, సోషలిజం

అంటే ఒక స్వాభావిక పరిణామంగా తోచకమానదు. కాని ధనస్వామ్యవాదులకీ సామ్రాజ్యవాదులకీ ఈ మహోన్నతాదర్శం అనంబద్ధంగానూ, దౌర్జన్యంగానూ కనిపించడంలో వింతయేమీ లేదు. యుగయుగాల నుంచీ కోట్ల కొద్దీ సామాన్య ప్రజల్ని ఈ ఉన్నత వర్గాలవారు చేస్తున్న పీడనమూ, దోపిడీ, సంహారమూ, దౌర్జన్యాలు కావనే వాళ్ళు వాదిస్తారు కాబోలు.

ఓ బీద సాదలారా! ఈ వర్గాలకిచెందిన యువకులైన మీతో రెండు ముక్కలు చెప్పి తీరాలి. ఈ రోజుల్లో మీకు అట్టే యెక్కువగా చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఏమంటే మీరెంత విద్యావిహీనులైనా, బలహీనులుగా వున్నా దారిద్ర్యం, నిరుద్యోగం, సామాజిక పీడనం, పెట్టుబడిదార్ల దోపిడీ, మొదలైన వాట్లకు గురియై నిత్యమూ మాడిపోతూన్న మీరు సోషలిస్టుల్లో చేరకుండా యెల్లా వుంటారు? బీదవాళ్ళల్లో పుట్టి కూడా యెవడు సోషలిస్టు విప్లవానికి దూరంగా వుంటాడో వాడు తన సౌఖ్యం కూడా యెందులో వుందో యెరుగని జడుడనీ, మూర్ఖుడనీ చెప్పక తప్పదు.

అబ్బా! మీరప్పటికీ ఇంకా వీధుల్లో ఆడుకొనే చిన్న వాళ్ళుగా వుండే వాళ్ళు. జ్ఞాపకం లేదూ? మీరు చినిగిపోయిన గుడ్డలతో వీధుల్లో ఆడుకొనే వాళ్ళు. అది నడి శీతాకాలం. ఆ చింకిరిగుడ్డల్లోంచి చలీ, దుమ్మూ, మీ శరీరాల్ని యెప్పుడూ పీడిస్తూ వుండేవి. ఆ సమయాల్లో బాగా బలిసిన కొంత మంది ఫిల్లలు మంచి దుస్తులు ధరించి వీధంటపోతూ మిమ్మల్ని హేళన చేయడం జ్ఞాపకం లేదూ? మీకూ అభిమానం వుంది. ఆ అవస్థలో కూడా వాళ్ళు యెప్పుడూ తెలివితేటల్లోకాని, పనిచేసే శక్తులోగాని మిమ్మల్ని మించివుండలేదని మీకు బాగా తెలుసు. అయితే నేం! మీరు బీదవాళ్ళూ, తక్కువవాళ్ళూ, కాదామరి? వాళ్ళకున్న అవకాశాలు మీకేవీ? తరువాత కొద్దికాలానికే మీరు పొట్టకూటికై ఫ్యాక్టరీల్లో చేరో, యే ఆసామీ వద్దో పాలేరు తనానికి కుదిరో, యంత్రాల్లోనూ, పొలాల్లోనూ, బానిసల్లాగ పనిచేస్తూ మీ జీవితాల్ని భారంగా గడుపుతున్నారు. ఈ లోపుగా అలా వాటి పిల్లలు, స్కూళ్ళూ, కాలేజీల్లోనూ దండయాత్రలు కొడుతూ పెద్ద వాళ్ళయి మీ నెత్తి మీదకెక్కి కూర్చుంటారు. వాళ్ళు మీ యజమానులట! అంచేత పొందదగిన జీవిత సౌఖ్యాలన్నిటినీ మీ నుంచే పిండి వాళ్ళు అనుభవిస్తూ కూచుంటారు. కానీ మీ అవస్థ యెట్లా వుంటుంది? ప్రతీ రోజూ మీరు పనిలోంచి ఇంటికి కాళ్ళీడ్చుకుంటూ, రోజుకుంటూ పోతారు. చీకటిగానూ, చెమ్మగానూవున్న చిన్న కుటీరంలో చేరి ఆ కాస్త జాగాలోనే నీ కుటుంబం అయిదారుగురూ వంటా, పెట్టూ, విశ్రాంతి, నిద్రా, కాలక్షేపం చేయాలి.

నడి వయస్సులోనే వృద్ధాప్యాన్ని పొందిన ఆ స్త్రీ నీ తల్లి కాబోలు. పాపం! ఆమె ఇన్ని గంజినీళ్ళూ, నాలుగు మెతుకులూ నీ దగ్గర పెడుతుంది. ఆ గంజినీళ్ళయినా ప్రశాంతంగా త్రాగుతావా అంటే అదీ లేదు. నూకలుకొన్న షాహుకారుకి రేపు డబ్బివడమెల్లాగా? అనేది నీ హృదయంలో వేదన కలిగిస్తూంటుంది. అద్దెవారు వచ్చి

అడుగుతే ఏం చెప్పాలా? అనే ఆలోచనకి అంతమే వుండదు. ఇల్లాంటి పరిస్థితుల్లో పాపం, ఆ గంజినీళ్ళయినా యెల్లా వంటబడతాయి నీకు?

నీ పూర్వులంతా గడవిన దుఃఖపూరిత జీవితాన్నే నువ్వు గడపాలని కోరుతున్నావా? కొద్దిమంది సుఖ విలాసాల కోసం కోట్ల కొలది మానవులు బలిచేయబడుతుంటే నువ్వు కూడా సహించి ఊరుకొంటావా? ఏ రోజుకారోజు, రేపటి గతేమిట్రా? అనే ఆలోచనతో బ్రతికి వున్నంత కాలమూ వేదన పడదలచుకున్నావా? సోమరిపోతుల సుఖం కోసం, వాళ్ళకు సంపదల్ని సమకూర్చడం కోసం, నీ జీవితానందానికి దూరమై పోదలచుకున్నావా? నిరంతర పరిశ్రమచేతా, కష్టాల వల్లా, క్రమ క్రమంగా క్షీణించిపోతూ, కష్టాలకై కన్నీరుగారుస్తూ, కర్మ, అంటూ ఉరుకొనే వుండదలచుకున్నావా? నీలో కొంచెమైనా పౌరుషం లేదా? లే, సోదరా! నీకు ఇప్పటికంటే ముందు యెక్కువ కష్టాలు వస్తాయా?

నువ్వు ఇప్పుడున్న అవస్థలో నుంచి బయట పడేటందుకు మార్గం కనపడనప్పుడు నువ్వు ఇట్లా అనుకుంటావా? 'మావంటి వాళ్ళు కోట్ల కొద్దీ వున్నారు. లోకం అంతా ఇల్లాంటి దురవస్థలోనే వుంది. ఈ పరిస్థితుల్లో మార్పు ఎలా సాధ్యమౌతుంది. తిరగబడితే ఈ గంజినీళ్ళకి కూడా మొహం వాచాలేమో! ఏదో కాస్త వున్నవాళ్ళు ఎల్లా తిరిగినా బాగుంటుంది. కాని మా బోటివాళ్ళు చాకిరీ చేస్తూచచ్చినట్లు పడి వుండడమే మంచిదేమో!" ఎల్లా అనుకున్నా మీ జీవితాల్లోని కష్టాలే మిమ్మల్ని మేలుకొల్పుతాయి.

ఈ పెట్టుబడిదారీ లాభాల పద్ధతుల్లోనున్న పరస్పర విరుద్ధశక్తుల వల్ల సాధారణంగా వ్యాపార సంక్షోభం వస్తుంది. అందువల్ల మిల్లులు మూసివేయబడతాయి. వ్యాపారం మందగిస్తుంది. ధరలు పడిపోతాయి. ఉద్యోగాలు పోతాయి. వేల కొద్దీ మంది జనులు నిరుద్యోగులై మలమల మాడిపోతారు. పంటలు యథాప్రకారంగానే పండుతాయి. కాని ప్రజాసామాన్యానికి గంజి కూడా కరువౌతుంది. మిల్లులు అందరికీ సరిపడే బట్టలు ఉత్పత్తి చేస్తాయి. కాని లాభాల్ని పంచడానికై ఉత్పత్తి నియమితం చేయబడుతుంది. బట్టగుడ్డలు కూడా లేక జనులు శీతవాతాతప బాధలకి లోనై వణికిపోతుంటారు. కుటుంబానికి కుటుంబాలే మలమల మాడి, రోగాలతోటి పీడింపబడుతూ చస్తూంటారు. ఏటేటా వైద్య కళాశాలల్లోంచి తర్ఫీదై వేలకొద్దీ వైద్య శిఖామణులు పట్టాలు పొంది వస్తూంటారు. కాని రోగాలకి ప్రజలు క్రమంగా ప్రతీయేటా అధికాధికంగానే బలవుతుంటారు. ఈ పరస్పర విరుద్ధాల కన్నిటికీ మూలకారణం యేమిటి? సామాన్య కార్మిక కర్షకవర్గం ఈ విధంగా పీడింపబడుతుంటే జమీందార్లు, భూస్వాములు, మరాఠిపతులు, వర్తకులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు, మొదలైన వాళ్ళందరూ మాత్రం యథాప్రకారంగానే సుఖ రోగాలతో, యౌవన విలాసాలతో, సుందరభవనాల్లో, కాలు కిందపెట్టనవసరం లేకుండానే కాలం వెళ్ళబుచ్చుతుంటారు. శిస్తులు తగ్గవు. పన్నులు తప్పవు, అద్దెలు మామూలే, వడ్డీరేట్లు, లాభాలూ యథాప్రకారంగానే ఉంటాయి.

ధనవంతులింకా అధిక ధనవంతులౌతూ ఉంటారు. బీద వాళ్ళింకా బీదవాళ్ళవుతూ, దరిద్రంతో కుంగిపోతూంటారు. ఇల్లాంటి అవస్థలో నీకీ సమాజ విధానంలోని లోట్లు కళ్ళకు కట్టినట్లు కనపడతాయి. నీచత్వంతో కూడిన సోమరిపోతుల స్వార్థానికై నిరంతరం కష్టించే సౌజన్య హృదయాలు లక్షలకొలదిగా బలిచేయబడుతూంటే ఈ సమాజాన్ని నిర్మూలించి నూతన నిర్మాణం చేయవలసిన అవశ్యకత నీకు గోచరించదూ? అప్పుడే నీకు సోషలిస్టులు చెప్పే విషయాలన్నీ అర్థం కావడం ప్రారంభిస్తాయి.

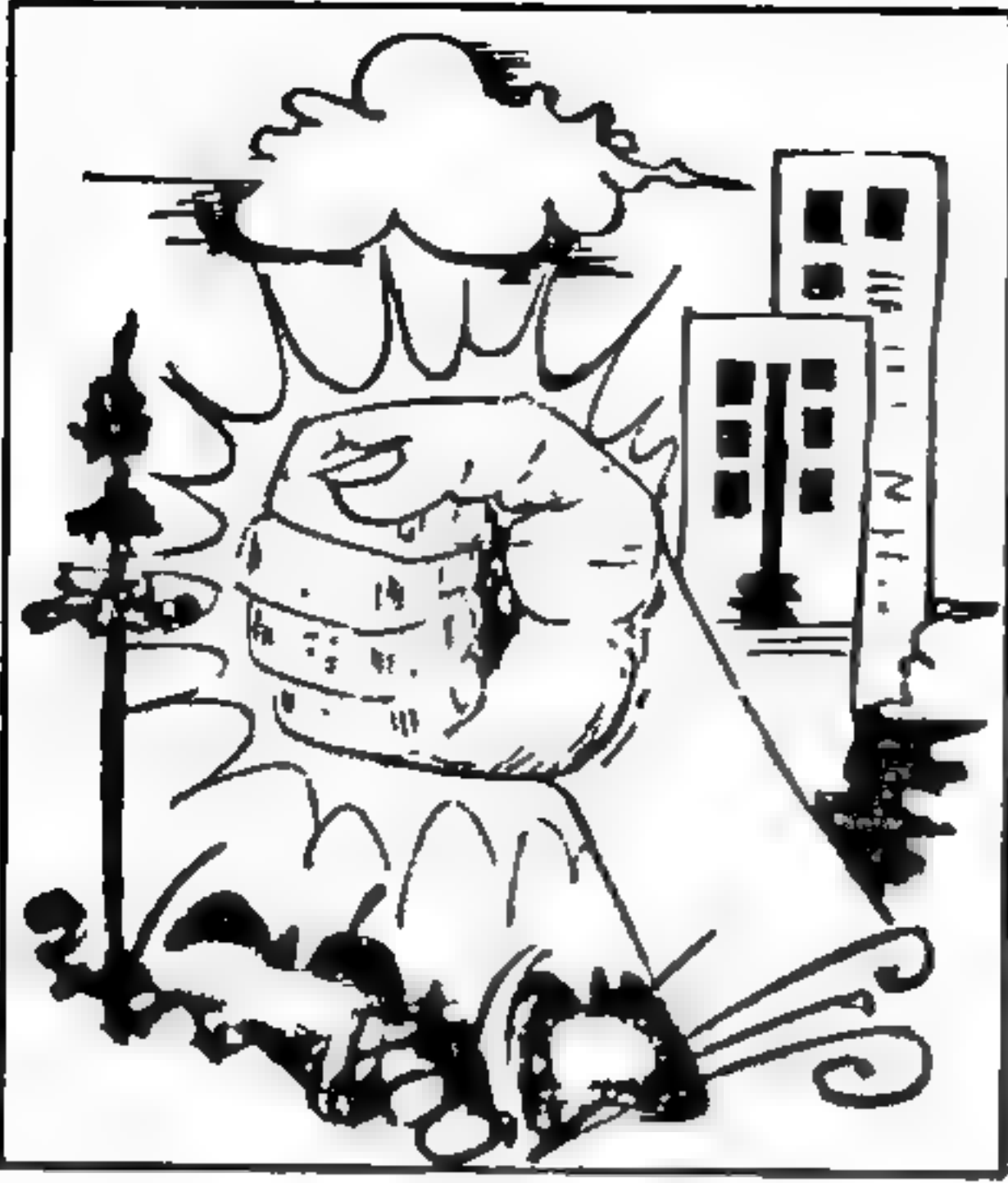
సర్వజనీనమైన ఇల్లాంటి వ్యాపారక్షోభమాట అలావుంచి, మీ స్వవిషయాన్ని గురించి మాట్లాడుకుందాము. తమ వ్యాపారంలో లాభాలధికం చేసుకోడానికి యజమాని మీ జీతాలు తగ్గించవచ్చు. లేదా, రోజుకు యే రెండు గంటలో అధికంగా పనిచేయమనవచ్చు. మీరా అన్యాయాన్ని నిరోధించకపోతే అతడు మండిపడి, 'లేచిపోండి! వెళ్ళి యేం గడ్డి తింటారో యేం చేస్తారో చూస్తా. ఈ కూలిపనైనా యెవడిస్తాడో మీకు?' అంటాడు. అప్పుడే మీకు తెలుస్తుంది. నీ యజమాని మిమ్మల్ని గొర్రెను గొరిగినట్లు గొరగడమే గాకుండా మిమ్మల్ని ఇంకా నీచంగా చూడదలచేడని, ఈ పెట్టుబడిదారీ వస్తాత్పత్తి పద్ధతీ, ఆర్థిక అసమానత్వమూ మిమ్మల్ని శాశ్వతంగా బానిసలుగా చేస్తున్నాయనీ, వాటిని నిర్మూలించనంతవరకూ మీ స్థితేమీ బాగుపడదనీ గ్రహించగలుగుతారు. మీ రా సమయాల్లో వాళ్ళకు లొంగిపోయారా మీలోని మానుషత్వం నశించిపోయినట్లే! మీ రక్షమాంసాలన్నీ పిండేసిన తర్వాత మిమ్మల్ని దూరంగా తోలేస్తారు. అల్లాంటి అవకాశం వాళ్ళకు ఎందుకీయాలి? మీ రక్షంలో వేడి అంటూ వుంటే వాళ్ళ దురంతాల్ని ధైర్యంగా యెదిరిస్తారు. వాళ్లు మిమ్మల్ని పనిలోనుంచి తొలగిస్తారు. అప్పుడు మీరు 'బ్రతుకు జీవుడా' అని సోషలిస్టుల దగ్గరచేరి ఈ ఆర్థిక, సామాజిక, రాజకీయ బానిసత్వాలన్నింటినీ రూపుమాపి నూతన సమాజాన్ని స్థాపించడంలో తోడ్పడతారు.

ఓ యువకుల్లారా! సమాజంలో మీరెక్కడ వున్నారు? బానిసల కంటే అధమాధమ స్థితిలో గాదా? ఆర్థిక బానిసత్వం మీ ముఖ్య లక్షణం! నిరక్షరత మీ ముఖ్యయోగ్యత! పల్లెటూళ్ళల్లో తిండికి కూడా జరక్క పోవడం చేత యే కూలిపని దొరుకుతుందనో యే ఫ్యాక్టరీలో చేరుదామనో పట్టణాలికి చేరుకుంటూన్న బీదవాళ్ళూ, రైతు స్త్రీలు యెంతమందున్నారు : మీకు తెలుసును. పట్టణాల్లో జీవించడం కష్టతరమని, కాని యేమిటి గత్యంతరం? పాపం మా సోదరీమణుల అవస్థయేమవుతుందో తెలియదూ? ఎవడో కాస్త నాలుగువేళ్ళూ నోట్లోకి పోయే అవకాశాలున్న పెద్దమనిషి, వాళ్ళ బీదతనాన్ని అవకాశంగా తీసుకొని తియ్యని మాటలు చెప్పి ఆమెను వలలో వేసుకుంటాడు. ఆమెను తనకు అవసరం వున్నంత వరకూ ఉపయోగించుకుంటూ తర్వాత పాలలో బద్ద ఈగను పారేసినట్లుగా దూరంగా తోసేస్తాడు. ఆ అవస్థలో ఆమె నెత్తిమీద ఒక భారం కూడా పడుతుంది. దానితోటే ఆమె పతనం ప్రారంభం. దుఃఖకరమైన జీవితాన్ని గడుపుతూ కొద్దికాలంలోనే తన యౌవనాన్ని పోగొట్టుకొని యే రోడ్డు ప్రక్కనో తన జీవితాన్ని ముగిస్తుంది. ఇలాంటి కథలు యెన్నింటినో దినదినమూ వింటూంటాము.

భౌతిక వాంఛల్ని పొందడానికే గదా మానవులిట్లాంటి దురంతాలికి పాల్పడుతున్నారు. కాని ఆ భౌతిక బానిసత్వాన్ని నిర్మూలించడానికి మీ రెలాటి యత్నాలను చేస్తున్నారు? ఓ సోదరీమణులారా! కార్మిక కర్షక యువతుల్లారా! మీ చిన్న బిడ్డల్ని ఒడిలోనుంచుకొని పాలిస్తున్నప్పుడు, భవిష్యత్తులో ఆ బిడ్డలు యెంత బాధ పడవలసి వుంటుందో ఈ సమాజ నియమాలు వాళ్ళనెంతగా పీడిస్తాయో యోచించడం లేదా? మీ మీ తల్లి తండ్రులు యెల్లాంటి బాధలు పడ్డారో, మీ భర్తలూ, సోదరులూ ఎల్లాంటి కష్టాలనుభవించేరో మీ జీవితాలు యెల్లాగ తుచ్చంగా వుంటున్నాయో తెలియటం లేదూ? మీ చెల్లెళ్ళూ, తమ్ములూ, కూతుళ్ళూ, కొడుకులూ, ముందు ముందు కూడా కట్టగుడ్డా, వుండనిల్లా, గిన్నెలండీ లేక నిరంరర కష్టాలలో చివికిపోయి యెన్ని బాధలు పడ్డారో తెలియడంలేదా? మీ వెనుకటి వాళ్ళందరూ యెట్లా కృశించి రాలిపోయారో అట్లే మీ ముందు సంతతుల వాళ్ళ కూడా బాధలతో నశించిపోవాలని మీరు కోరతారా? వాళ్ళు కూడా 'రేపటి మాటేమిట్రా?' అనే ఆలోచనతో అవసిపోతుండాలనే మీ ఇచ్చా? కాస్త కాలక్షేపం చేయాలంటే కల్లు దుకాణం తప్ప వాళ్ళకేవీ ఉండకూడదనే మీ ఆశయమా? సామ్రాజ్యవాద ప్రభుత్వ దుర్ణయాలకీ పెట్టుబడిదార్ల ఆశలకీ, మీరంతా బలైపోవలసిందే? మీ రెక్కల కష్టంవల్ల ఉత్పత్తియైన వస్తువులవల్ల లాభాలు గడించి సుఖాల్ని, ఆనందాల్ని అనుభవిస్తూన్న ఆ సోమరిపోతుల దయా, ధర్మభిక్షాలపై మీ భర్తలూ, పుత్రులూ కుటుంబాలూ, ఆధారపడి వుండవలసిందేనా? రాజకీయాధికారంతోను, మతంపేరిట జరిగే మూఢాచారాల వల్లా, మిమ్మల్ని అజ్ఞానాంధకారంలో వుంచడం చేతా మీలోని మానుషాన్ని తరతరాల నుంచీ అణిచి పెట్టి వుంచారు. మిమ్మల్ని పీడిస్తున్న ఈ దోపిడీ విధానాన్ని కాదనడానికి మీలోని శక్తినంతనీ కేంద్రీకరించుకోండి. మీ భర్తలు పౌరుషహీనులై, కర్తవ్యతామూఢులై ఈ బానిసత్వాన్నే తలొగ్గి భరిస్తున్నప్పుడు మీ రక్తం వుడుకెత్తడం లేదా? కర్తవ్యపథాన్ననుసరించిన వెనుకటి వీరమాతలే మీ కాదర్శం! లేండు, మనల్ని ఇక్కడే నరకబాధలన్నీ అనుభవింపచేస్తున్న ఈ సమాజ విధానాన్ని నాశనం చేయడానికి లేచి రండి!

మన కర్తవ్యం యేమిటి?

ఓ యువకుల్లారా! యువతుల్లారా! కర్షకుల్లారా! కార్మికులారా! సిపాయిలారా! కూలీలారా! మీ హక్కుల్ని గుర్తించండి. మీ స్నేహితులతో గలసి ఆ సామాజిక విప్లవం కోసం, మూఢ విశ్వాసాల్ని అంతమొనరిస్తూ నూతనమూ, విశాలమూ అయిన జీవిత విధానాన్ని చూపించే విప్లవంకోసం, ప్రయత్నించండి. మానవుల్లో నిజమైన స్వాతంత్ర్యం, సమానత్వం, సోదరత్వం పెంపొందింపచేసే ఆ మహోన్నతాదర్శపూర్వకమైన విప్లవానికై యెదురుచూడండి! మీ మీ కష్టాలకి తగిన ఫలితం అప్పుడే కలుగుతుంది. మీలో విశాల భావం, మానవత్వం, అప్పుడు కలుగుతాయి. మీ భౌతిక వాంఛలు అప్పుడే తీరుతాయి. అలాటి నిర్మాణాత్మక విప్లవాన్ని సృష్టించండి.

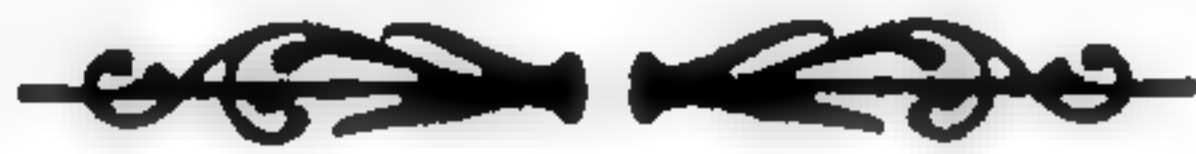
మా కేమీ సాధనాలు లేవు, ఐకమత్యం లేదు, ధనస్తోమత లేదు, అంటారేమో, మీ నిర్మాణ శక్తియే, మీ రెక్కల కష్టమే, మీకాయుధం. మీ కోరికలే మీలో ఐకమత్యం కలుగజేస్తాయి. ఇంక సంఖ్య విషయం చెప్పాలా? ఈ అత్యాచారాల్ని సహిస్తున్న జన సంఖ్యని లెక్క పెట్టండి. సంవత్సరం పొడుగునా రెక్కలు ముక్కలు చేసుకుని అన్నిపంటలూ పండించి భూస్వాములకీ, జమిందార్లకీ, ప్రభుత్వానికి, షాహుకార్లకీ ఇచ్చేస్తూ పస్తుపడి ఉంటూన్న వ్యవసాయదారులం మనం కోట్లకొద్దీ వున్నాం! నూలు తోటీ, పట్టుతోటీ రోజుకి పదిగంటలు రెక్కలు విరుచుకుని రకరకాల బట్టలు నేసి ఇస్తూ చింకిరి గుడ్డలు కట్టుకుని చలికీ, గాలికీ బలియౌతున్న దిక్కుమాలిన వాళ్ళం మనం చేనేత కార్మికులం యెంతమంది ఉన్నాము! గనుల్లో పనిచేసి మన ప్రాణాలు కూడా అర్పించినా, మన కుటుంబాలు మట్టుకు గంజికి గతిలేకుండానే వుంటున్నాయి! కాని కంపెనీ వాటాదార్లంతా సరికొత్త 'రాల్పు-రాయిస్' కార్లలో షికార్లు కొడుతూనే వున్నారు. మిల్లుగంట కొట్టడంతోనే ఇండ్లకు పోయే పారిశ్రామిక కూలీలని, పెద్ద పెద్ద పట్టణాల్లో వీధులన్నిటినీ నింపుకొంటూ పోతున్న మనల్ని యెరగరూ వాళ్ళు!

చక్కని భవనాల్లో పంకాల క్రింద కూర్చుని మిలమిలలాడే దుస్తుల్లో బాగా బలిసి ఎండకన్నెరుగక పోవడంవల్ల ఎర్రగావున్న శరీరాలతో వున్న వాళ్ళు ఒక్క కలంపోటుతో మనల్ని లక్షలకొద్దీ మందిని దారుణ యుద్ధాలకు పంపుతారు. ఈ దుర్మార్గులకు మన సంగతి తెలియదూ? ఆ యుద్ధాల్లో మనం యెవరి ప్రాణాలు తీస్తున్నాము? ఎవరి కోసం మన ప్రాణాల్ని అర్పిస్తున్నాము? ఆలోచించండి. ఒక్కసారి కళ్ళు తెరవండి. మీ బలంతో మిమ్మల్నే నాశనం చేయిస్తున్న ఈ సామ్రాజ్యకాంక్షల పెట్టుబడిదారుల బలం ఇప్పుడే మీకు తెలిసిపోతుంది! మీరు సగర్వంగా నిలబడ్డారా వాళ్ళు తెలతెలపోతూ నాలిక్కొరుక్కోవలసిందే! అట్లాంటి మీరు లక్షల కొలదీ వున్నారు.

నిత్యం అవమానింపబడుతూ తిరస్కరింపబడే మన సంఖ్యకి హద్దేమిటి? మనం మేలుకొన్నామా, ఉప్పెనలా అన్నిటినీ ముంచి వేస్తాము!

మనం యెప్పుడు ఆత్మవిశ్వాసంతో స్వాతంత్ర్య స్థాపనకై ముందుకి ఉరుకుతామో అప్పుడే ఈ పరాన్న భుక్కులూ పరభాగ్యోప జీవులూ, తొలగింపబడతారు. యువకుడా! నీవింకా సందేహిస్తున్నావా?

45

భగవంతుని నుంచి శ్రీశ్రీ వరకూ ఎందరో
యమ విష్ణువక్తారాలను, భావుకులనూ
ఉత్తేజపర్చిన గొప్ప పుస్తకమిది. జీవితంలో ప్రతి
సన్నివేశంలోనూ వర్గ సమాజంలో వైరుధ్యాలను
చూసి సందిగ్ధ హృదయులై సంఘర్షణ నెదుర్కొనే
యవతరానికి మార్గ నిర్దేశం చేసే నిశితమైన
శైలి, సజీవమైన ఉదాహరణలూ ఇందులో
చూస్తాం. కొన్ని దశాబ్దాల తర్వాత తెలుగులో
మళ్ళీ వెలువడతూన్న ఈ పుస్తకం
అలోచనాపరులకు ఒక అమూల్య కానుక.

Check List

Book Number	Dvko10148	Date	27/04/22
Front Cover	yes	Back Cover	yes
Blank Pages	CT, H, HH, HS		
Missing Pages			
	NO		
Prepared By	Mouni	Cutting By	Mouni
Scanned By	Swathi	Pages	49